

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : E-32661919-610- 239
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

03.09/2026

7/47501

7/47505

7/47508

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 12.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1912341 sayılı yazınız.
b) 12.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1913354 sayılı yazınız.
c) 18.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1920057 sayılı yazınız.

7/47637-47639

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c)'de kayıtlı yazılarla iletilen İstanbul Milletvekili Mustafa YENEROĞLU'nun 7/47501, Elazığ Milletvekili Semih IŞIKVER'in 7/47505, Şanlıurfa Milletvekili Mahmut TANAL'ın 7/47508, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/47637, 7/47638, 7/47639 ve 7/47771 ile Niğde Milletvekili Ömer Fethi GÜRER'in 7/47769 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (144 Sayfa)

7/47769

7/47771

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/47638

UŞAK MİLLETVEKİLİ ALİ KARAOBA'NIN 7/47638 ESAS NUMARALI YAZILI SORU
ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından alınan 59353 sayılı konuya ilişkin yazıları Ek'te yer almaktadır.

Ek: Yazı (71 Sayfa)

T.C.
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI
Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Sayı : E-57802651-610-59353
Konu : Soru Önergeleri-7/47638

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Başkanlığı)

İlgi : a) 12.08.2026 tarihli ve E-32661919-610-166152070 sayılı yazınız
b) Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörlüğünün 21.08.2026 tarihli ve
96449330-610.001.001-E.1346782 sayılı yazısı.

Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından verilen 7/47638 esas sayılı Soru Önergesi Kurulumuz Başkanlığınca incelenmiş olup Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörlüğünün cevabı ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Naci GÜNDOĞAN
Başkan Vekili

Ek: İlgi (b) yazı (70 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 35685FE6-AA5D-4D95-84E0-B64E39038472

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/yok-ebys>

Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

Telefon: 0(312) 298 70 00

Faks: 0(312) 266 47 59

KEP Adresi : yok@hs01.kep.tr

Bilgi için: Aslıhan ERDOĞAN
Uzman

Sayı : E-96449330-610-1346782
Konu : Soru Önergelerine Verilen Yanıtlar-
7/47638

21.08.2026

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞINA
(Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı)
Üniversiteler Mah. 1600. Cad. No:10 06800 Bilkent Ankara-Türkiye

İlgi : 17.08.2026 tarihli ve E-57802651-610-55922 sayılı yazı.

İlgi yazıda belirtilen Uşak Milletvekili Op. Dr. Ali KARAOBA tarafından verilen 7/47638 esas numaralı yazılı soru önergesinin sorularına verilen yanıtlar ve ekleri yazımız ekinde bulunmakta olup aynı zamanda "soruonergesi@yok.gov.tr" adresine eposta olarak gönderilmiştir.

Gereğini ve bilgilerini arz ederim.

Prof. Dr. Rana KİBAR
Rektör

Ek:

- 1- Ek 1 Soru Önergesi Yanıtları (19 Sayfa)
- 2- Ek 2 Faaliyetler (2 Sayfa)
- 3- EK 3 Yayınlar (7 Sayfa)
- 4- Ek 4 MCBÜ Mekansal Erişilebilirlik Raporu 2024 (16 Sayfa)
- 5- Ek 5 MCBU Mekansal Erişilebilirlik Raporu 2025 v2 (25 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu : BSRIA0CTE3 Pin Kodu : 76252

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=4049&eD=BSRIA0CTE3&eS=1346782>

Adres: MCBÜ Şehit Prof. Dr. İlhan Varank Yerleşkesi 45140 Yunusemre/Manisa

Telefon: (0 236) 2011167 Faks: (0 236) 2372442

e-Posta: engelli@cbu.edu.tr Elektronik Ağ: <http://engelsiz.mcbu.edu.tr>

Kep Adresi: celalbayeruniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: M. Özhan Kalaç

Unvanı: Koordinatör

EK 1: SORU ÖNERGESİ YANITLARI

I- Manisa Celal Bayar Üniversitesi tarafından 2020-2026 yılları arasında engelli ve özel gereksinimli bireylere yönelik gerçekleştirilen faaliyetler, projeler, programlar, etkinlikler ve kurumsal düzenlemeler nelerdir?

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Engelliler Danışma ve Koordinasyon Koordinatörlüğü birimin amacı, üniversitemizde yüksek öğrenim gören engelli öğrencilerinin, engelli personelinin ve hizmet alan engelli kesimin, üniversitemiz hizmet ve faaliyetlerinden eşit şartlarda yararlanmasını sağlamak, öğrenim hayatlarını kolaylaştırabilmek için gerekli tedbirleri almak ve bu yönde düzenlemeler yapmak olduğu ifade edilebilir. Birimimiz görevleri Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği çerçevesinde belirlenmektedir.

Bu kapsamda Manisa Celal Bayar Üniversitesi, engelli öğrencilerin üniversite yaşamına **eşit, bağımsız ve etkin biçimde katılımını** temel bir kurumsal sorumluluk olarak görmekte; erişilebilirliği yalnızca fiziksel mekânlarla sınırlı değerlendirmeyerek eğitim, sınav, sağlık, beslenme, kütüphane ve sosyal yaşam süreçlerini kapsayan bütüncül bir yaklaşımla ele almaktadır.

Bu kapsamda tüm akademik birimlerde **Engelli Öğrenci Sorumluları** belirlenmiştir. Üniversiteye kayıt yaptıran engelli öğrenciler, engellilik durumlarını gösteren raporlarını ilgili akademik birime ilettikten sonra ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda eğitim ve sınav uyarlamalarından yararlanabilmektedir. Ayrıca üniversite hizmetlerinden yararlanmalarında gerekli öncelik ve kolaylıklar sağlanmaktadır.

Engelli öğrencilere sunulan başlıca destekler şunlardır:

- **Eğitim ve sınav uyarlamaları:** Öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda okuyucu desteği, ek süre, erişilebilir sınav salonu ve benzeri düzenlemeler yapılmaktadır. Öğretim elemanlarına yönelik erişilebilir ders materyali hazırlama ve farkındalık eğitimleriyle eğitim süreçlerinin erişilebilirliği desteklenmektedir.
- **Kısmi zamanlı çalışma imkânı:** Talep eden engelli öğrenciler, üniversite bünyesinde kısmi zamanlı öğrenci statüsünde ücret karşılığında çalışma imkânından yararlanabilmektedir.

- **Beslenme desteği:** Engelli öğrencilere talepleri doğrultusunda ücretsiz yemek hizmeti sunulmakta; ihtiyaç duyan öğrenciler için glütensiz menü gibi özel beslenme seçenekleri sağlanmaktadır.
- **Sağlık hizmetleri:** Engelli öğrenciler üniversite hastanesinin hizmetlerinden erişilebilir biçimde yararlanabilmekte ve kendileri için oluşturulan hasta kayıt noktalarından hizmet alabilmektedir.
- **Kütüphane hizmetleri:** Kütüphanelerde engelli öğrencilerin bilgi kaynaklarına erişimini kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılmış; GETEM ve EBES gibi sistem ve iş birlikleri aracılığıyla özellikle görme engelli öğrencilerin erişilebilir kaynaklara ulaşmaları desteklenmiştir.

Engelli öğrencilerin üniversite yaşamına katılımının sürdürülebilirliği açısından da önemli bir gelişme sağlanmıştır. 2013 yılında yaklaşık %35 düzeyinde olan engelli öğrencilerin kayıt dondurma veya ilişik kesme oranı, 2024 yılı itibarıyla %8'e gerilemiştir. Mevcut ayrılmaların önemli bir bölümünün ise istihdam veya üniversiteler arası geçiş gibi nedenlerden kaynaklandığı görülmektedir.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Engelliler Haftası etkinlikleri kapsamında anlamlı bir farkındalığa imza attı. Görme engelli öğrencilere, günlük yaşamlarını kolaylaştıracak ve bağımsız hareket kabiliyetlerini destekleyecek yerli teknoloji firması WeWALK tarafından geliştirilen, WeWALK Akıllı Baston 2 Plus, akıllı bastonlar hediye edildi.

Engelli öğrencilerin lisansüstü eğitime katılımlarını teşvik etmek amacıyla başlangıçta İşletme, Tarih, Sosyoloji, Kamu Yönetimi ve Türk Dili-Edebiyatı programlarında lisansüstü girişte ek kontenjan uygulanmıştır. Bu programlar belirlenirken lisansta en çok engelli öğrencinin bulunduğu bölümler ve engelli öğrencilerimizden gelen talepler dikkate alınmıştır.

Kurumsal ve toplumsal çalışmalar

Üniversite bünyesinde doğrudan engellilik alanında faaliyet gösteren ayrı bir uygulama ve araştırma merkezi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, **Engelli Danışma ve Koordinasyon Koordinatörlüğü** engelli öğrencilerin eğitim ve üniversite hizmetlerine erişimine ilişkin süreçleri koordine etmekte; akademik birimlerde görevlendirilen Engelli Öğrenci Sorumluları ve ilgili idari birimlerle iş birliği içerisinde çalışmaktadır.

Ayrıca üniversite öncülüğünde 2011 yılında kurulan **Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu'nun sekreteryası ve koordinasyon çalışmaları** Engelli Danışma ve Koordinasyon Koordinatörlüğü tarafından yürütülmektedir. Platform, yaklaşık 15 yıldır engellilerin bilgi ve iletişim teknolojilerine erişiminin artırılması amacıyla ulusal ve uluslararası düzeyde faaliyet göstermektedir.

Bu kapsamda düzenli olarak;

- Uluslararası Engelsiz Bilişim Kongreleri,
- Engelsiz Bilişim Ödülleri,
- KKTC Engelsiz Bilişim Günleri,
- Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayları

gerçekleştirilmektedir. Bu etkinlikler, Türkiye genelinde erişilebilir teknolojilerin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılmasının yanı sıra üniversiteler, kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında bilgi ve deneyim paylaşımına katkı sağlamaktadır. Platform tarafından oluşturulan çevrimiçi **kitap, rapor, bildiri ve video arşivi** de erişilebilirlik alanında önemli bir bilgi ve dokümantasyon kaynağıdır. <https://www.engelsizbilisim.org/raporlar/> (Ek 3)

Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu aracılığıyla gerçekleştirilen çalışmalar ulusal ölçekte yürütülmekle birlikte, geliştirilen bilgi birikimi, teknolojik çözümler, eğitimler ve iyi uygulama örneklerinden Manisa Celal Bayar Üniversitesindeki engelli öğrenci ve personel de doğrudan veya dolaylı olarak yararlanmaktadır.

Üniversitede erişilebilirliğin sürdürülebilir bir kurumsal yapıya dönüştürülmesi amacıyla erişilebilirlik eğitimlerinin tüm birimlerde yaygınlaştırılması, eğitim ve sınav uyarlama süreçlerinin daha sistematik ve dijital hale getirilmesi ve erişilebilirlik göstergelerinin düzenli olarak izlenmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

2020–2026 yılları arasında üniversite bünyesinde gerçekleştirilen çalışmalar ile toplumsal faaliyetler ve bu alandaki yayınların ayrıntılı listesine Ek 2’de yer verilmiştir.

2- Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde engelli bireylere yönelik koordinasyon Engelliler Danışma ve Koordinasyon Koordinatörlüğü dışında hangi birimler aracılığıyla yürütülmektedir? Bu birimlerde görev yapan personel sayısı kaçtır? Engelliler Danışma ve Koordinasyon Koordinatörlüğü'nün web sitesinde tüm üniversitenin engelli alanında gerçekleştirdiği çalışmaların faaliyet raporları neden yer almamaktadır?

Manisa Celal Bayar Üniversitesinde engelli bireylere yönelik çalışmalar ilgili rektör yardımcı ve bir koordinatör koordinasyonunda hizmet veren Engelliler Danışma ve Koordinasyon Koordinatörlüğü ile birlikte; üniversite genelinde oluşturulan **Engelli Danışma ve Koordinasyon Komisyonu, Erişilebilirlik İzleme Komisyonu ve akademik birimlerde görevlendirilen Engelli Öğrenci Akademik Birim Sorumluları** aracılığıyla koordineli olarak sürdürülmektedir. Ayrıca üniversite Öğrenci Senatosu içerisinde yer alan iki engelli öğrenci temsilcisi de sorunları ve çözümleri en üst düzeyde direk üniversite yönetimine iletebilmektedir. Koordinatörlüğün organizasyon sayfasında da “Birim Sorumluları” yapılanmasına açıkça yer verilmektedir.

2026 başında üniversite ana sayfası değişmiştir. Bu kapsamda eş zamanlı 2025 Haziran ayında yayınlanan Web Siteleri ve Mobil Uygulamaların Erişilebilirliği Genelgesi kapsamında üniversite ana sayfası ve birim sayfalarında erişilebilirlik iyileştirme çalışmaları yürütülmekte olup geçmiş faaliyetlerin ve raporların eksikliğinin temelinde bu çalışmalar yer almaktadır. 2026 sonuna kadar çalışmaların tamamlanması planlanmaktadır.

Koordinatörlük web sayfası yanında faaliyetlere üniversite ana sayfasında ve ilgili akademik birim sayfalarında yer verilmektedir.

3- 2020-2026 yılları arasında Manisa Celal Bayar Üniversitesi kampüslerinde erişilebilirlik kapsamında yapılan fiziki düzenlemeler nelerdir? Bu düzenlemeler hangi yerleşkelerde, hangi fakültelerde, hangi meslek yüksekokullarında ve hangi binalarda uygulanmıştır?

Mekânsal erişilebilirlik çalışmaları

Üniversitede yeni binalar proje aşamasından itibaren erişilebilirlik kriterleri dikkate alınarak planlanmakta, mevcut yapılardaki eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmalar ise düzenli biçimde sürdürülmektedir. Bu süreçte **Manisa İl Erişilebilirlik İzleme Komisyonu** ile iş birliği yapılmakta ve gerekli durumlarda engelli sivil toplum kuruluşlarının görüşlerinden yararlanılmaktadır.

Şehit Prof. Dr. İlhan Varank ve Şehzadeler Yerleşkelerinde eksik olan hissedilebilir yüzeylere yönelik çalışmalar 2024 yılı sonunda tamamlanmıştır. Mekânsal erişilebilirlik düzeyinin sistematik olarak değerlendirilmesi, mevcut eksikliklerin belirlenmesi ve yapılacak iyileştirmelerin planlanması amacıyla **2024 ve 2025 yıllarına ilişkin Mekânsal Erişilebilirlik Raporları** hazırlanmıştır. (Ek 4, 5). Üniversitedeki mekânsal iyileştirmeler bu raporlar baz alınarak yapılmaktadır.

Üniversitenin bu alandaki çalışmalarının önemli göstergelerinden biri de Yükseköğretim Kurulu tarafından düzenlenen **Engelsiz Üniversite Ödülleri**dir. Manisa Celal Bayar Üniversitesi bugüne kadar mekânda ve eğitimde erişilebilirlik ile **Engelsiz Program Nişanı** kategorilerinde toplam **9 ödül** almaya hak kazanmıştır (2022 ve 2023 yılları).

4- Aynı dönemde Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde görme, işitme, ortopedik, zihinsel, nörogelişimsel veya diğer engel gruplarına sahip öğrencilerin eğitime erişimini kolaylaştırmak amacıyla hangi akademik uyarlamalar yapılmıştır?

▪ 2020-2026 yılları arasında en önemli hususlardan biri yaşanan pandemi sürecidir. Bu süreçte uzaktan eğitime geçilmesiyle birlikte engelli öğrencilerin sistemin dışında kalmaması için gerek üniversite içinde gerekse Türkiye geneli önemli çalışmalar yapılmıştır. Gerçekleştirilen COVID19 pandemi Zirvesi, üniversite özelinde hazırlanan **Uzaktan Eğitim Sürecinde Engelli Öğrencilere Yönelik Uygulamalar Kılavuzu.pdf**, yine Türkiye genelinde gerçekleştirilen anket çalışması sonrası en önemli yayınlanan ve bir çok eğitim kurumuna yol gösterici olan “ **Covid-19 Mücadelesi Kapsamında Uzaktan Eğitim Sürecinde Engelli Öğrencilerin Durumu Sorunlar Ve Çözüm Önerileri- 2020**” kitabı çalışması önemli katkılar sağlamıştır. Ayrıca bu süreçte başlatılan ve halen çalışmaları devam eden **Erişilebilir Ders Materyali Eğitim Serisi** videoları hem üniversite içinde hem de bir çok eğitim kurumunda halen kaynak olarak kullanılmaktadır. Bu kapsamda üniversite öğrencilerinin sosyal sorumluluk dersi süreçlerinde kendi bölümlerindeki ders materyallerinin erişilebilirliğine katkı sağlaması teşvik edilmektedir. Özellikle matematik alanında ciddi çalışmalar yapılmıştır. Matematik bölüm öğrencilerine erişilebilir matematik eğitimleri verilmiş ve bu öğrencilerin hem üniversite içerisinde isteyen engelli öğrencilere hem de Türkiye geneli uzaktan eğitim yoluyla görme engellilere ders vermeleri sağlanmıştır.

▪ Üniversite genelinde kütüphane hizmetlerine erişimle ilgili hizmetler iyileştirilmeye çalışılmış, belirli noktadan sonra kurum içi iyileştirmelerin tek başına yetersizliği görülmüş ve

5- Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde 2020-2026 yılları arasında öğrenim gören engelli öğrenci sayısı kaçtır? Bu öğrencilerin engel gruplarına, fakülte, yüksekokul, meslek yüksekokulu, enstitü ve yıllara göre dağılımı nasıldır?

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
ENSTİTÜLER						
Fen Bilimleri Enstitüsü		1	1	1	1	0
Sağlık Bilimleri Enstitüsü	1		1			0
Sosyal Bilimler Enstitüsü	5	3	9	2		0
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü						3
FAKÜLTELER						
Spor Bilimleri Fakültesi	1	1	4	6	6	6
Dış Hekimliği Fakültesi						0
Eğitim Fakültesi	3	3	7	2	1	1
Fen-Edebiyat Fakültesi	14	10	10	10	10	8
İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi						7
Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	3	3	2		1	1
Hasan Ferdi Turgutlu Teknoloji Fakültesi	1	2	2	4	3	3
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	13	14	14	7	6	8
İlahiyat Fakültesi		1	1	2	2	1
İletişim Fakültesi	1	1	2	2	2	0
İşletme Fakültesi	3	1	1			0
Mühendislik Fakültesi	9	11	10	11	9	4
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi						3
Sağlık Bilimleri Fakültesi	5	7	9	9	7	8
Salihli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	2	1	1	2	2	3
Tıp Fakültesi			1	1	1	1
Uygulamalı Bilimler Fakültesi	4	2			1	2
YÜKSEKOKULLAR						
Tütün Eksperliği Yüksekokulu				1		0
Yabancı Diller Yüksekokulu			2			0
MESLEK YÜKSEKOKULLARI						
Ahmetli Meslek Yüksekokulu	21	18	26	13	6	7
Akhisar Meslek Yüksekokulu	2	1	1	4	1	2

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliği ile Türkiye geneli kütüphanelerin erişilebilir olması için çalışmalar başlatılmıştır.

2022 yılında yayınlanan “Engelli Bireylere Yönelik Sınav Uygulamalarında ve Engelli Kontenjanında Aranacak Sağlık Şartlarına Dair Yönetmelik” kapsamında her yarıyıl başında gerekli senato kararları alınarak öğrencilerin derslerde ve sınavlarda talep ettikleri uyarlamalar yapılmaktadır.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Alaşehir Meslek Yüksekokulu	0		2	3	4	0
Demirci Meslek Yüksekokulu	1	4	3	2	1	0
Görmes Meslek Yüksekokulu	2	2	5	3	1	4
Kırkağaç Meslek Yüksekokulu	3		2	2	1	4
Köprübaşı Meslek Yüksekokulu		0				
Kula Meslek Yüksekokulu	1	1		2	1	0
Manisa Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu	1	0	2	2	2	4
Salihli Meslek Yüksekokulu	6	9	8	6	2	10
Sarıgöl Meslek Yüksekokulu	0					2
Saruhanlı Meslek Yüksekokulu		0				0
Manisa Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu	1	1			1	1
Soma Meslek Yüksekokulu	8	8	4	1	3	1
Turgutlu Meslek Yüksekokulu	4	2	2	4	6	9
Toplam	113	107	132	103	81	105

Engel Türü	Öğrenci Sayısı
Fiziksel Engelli	17
Kronik Sağlık Sorunları	38
Görme Engelli	9
İşitme Engelli	6
Diğer	15
Psikolojik Problemliler	4
Zihinsel Engelli	2
Dil ve Konuşma Problemliler	3
Asperger veya Yüksek Fonksiyonlu Oustık Bireyler	5
Dikkat Eksikliği (Hiperaktif)	4
Öğrenme Güçlüğü	1
Geçici Yetersizlikleri Olanlar	1
Toplam	105

6- Aynı dönemde Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde görev yapan engelli akademik personel ve engelli idari personel sayısı kaçtır? Bu personelin birimlere ve unvanlara göre dağılımı nasıldır?

Manisa Celal Bayar Üniversitesi bünyesinde toplam 39 engelli statüsünde personel istihdam edilmektedir. Bu personelin 25'i erkek, 14'ü kadındır. Engelli personelin yaş ortalaması 41,6 olarak hesaplanmıştır. Akademik ve idari birimlerde farklı görevlerde çalışan bu personel üniversitenin kapsayıcı istihdam politikalarının bir göstergesi olarak çeşitli kadrolarda görev yapmaktadır.

Engel türleri incelendiğinde, 13 personelin "diğer" kategorisinde, 11'inin ortopedik, 8'inin görme, 3'ünün zihinsel, 3'ünün işitme-konuşma, ve 1'inin ruhsal-duygusal engel grubunda yer aldığı görülmektedir.

Üniversitemizde toplam 39 engelli personel 26 farklı akademik ve idari birimde görev yapmaktadır. Engelli personelin en yoğun bulunduğu birimler üçer personel ile Akhisar Meslek Yüksekokulu ve Üniversite Hastanesi Başmüdürlüğüdür. On bir birimde ikişer, diğer birimlerde ise birer engelli personel görev yapmaktadır.

7- Manisa Celal Bayar Üniversitesi ile Manisa İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında 2020-2026 yılları arasında özel eğitim, kapsayıcı eğitim, rehberlik, engelli öğrencilerin yükseköğretime geçişi ve mesleki yönlendirme kapsamında yürütülen ortak çalışmalar nelerdir?

2020-2026 yılları arasında Manisa Celal Bayar Üniversitesi ile Manisa İl Millî Eğitim Müdürlüğü arasında özel eğitim, kapsayıcı eğitim ve mesleki gelişim alanlarında çeşitli iş birlikleri yürütülmüştür. Bu kapsamda Z.E.K.İ.+ Projesi ile zihinsel engelli bireylerin mesleki becerilerinin geliştirilmesi, iş yaşamına hazırlanması ve istihdama geçişlerinin desteklenmesi amaçlanmıştır. 2021 yılında imzalanan Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri İş Birliği Protokolü ile özel eğitim ve rehberlik alanında çalışan eğitimcilerin mesleki gelişimi, özel gereksinimli öğrenciler için eğitsel materyal geliştirilmesi ve üniversitenin akademik imkânlarından yararlanılması hedeflenmiştir. 2022 yılında imzalanan Lisansüstü Eğitim İş Birliği Protokolü ile öğretmen ve yöneticilerin lisansüstü eğitim olanaklarına erişimi desteklenmiştir. 2026 yılında gerçekleştirilen TÜBİTAK 4008 ÖZDEĞER Projesi kapsamında ise özel eğitim ve kaynaştırma öğrencileriyle çalışan öğretmenlere yapay zekâ, kodlama, robotik ve dijital eğitim uygulamalarına yönelik eğitimler verilmiştir.

Bu çalışmalar genel olarak özel gereksinimli bireylerin eğitim ve mesleki yaşama katılımını güçlendirme, öğretmenlerin mesleki yeterliklerini artırma ve kapsayıcı eğitim uygulamalarını geliştirme hedeflerine hizmet etmiştir.

8- Manisa'nın güçlü sanayi yapısı dikkate alınarak engelli bireylerin istihdam edilebilirliğini artırmak amacıyla organize sanayi bölgeleri, sanayi odası, ticaret odası, meslek odaları ve işverenlerle staj, mesleki eğitim, kariyer danışmanlığı, sertifika programı veya istihdam modeli geliştirilmiş midir?

Manisa Celal Bayar Üniversitesi ev sahipliğinde, Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi koordinasyonunda 26-27 Şubat 2025 tarihlerinde gerçekleştirilen Ege Kariyer Fuarı (EGEKAF'25), kariyer olanaklarının tüm öğrenciler ve mezunlar için eşit ve erişilebilir biçimde sunulması anlayışıyla düzenlenmiştir. Fuarı 15 üniversite paydaş olarak katılmış ve etkinlik süresince 50 binin üzerinde katılımcı ağırlanmıştır.

Üniversitemiz, EGEKAF 2025'in planlama ve uygulama süreçlerinde "Engelsiz EGEKAF" yaklaşımını benimseyerek engelli bireylerin fuara bağımsız, güvenli ve etkin biçimde katılımını destekleyen erişilebilirlik uygulamalarını hayata geçirmiştir. Bu kapsamda yalnızca fuar alanının fiziksel erişilebilirliği değil, bilgiye ve dijital hizmetlere erişim de dikkate alınmış; EGEKAF internet sitesi erişilebilirlik özellikleriyle hazırlanmıştır. Web sitesinde büyütme-küçültme, kontrast, gri tonlama, bağlantıları belirginleştirme, yazı tipi ve metin aralığı düzenlemeleri, görselleri gizleme ve sesli okuma gibi farklı erişilebilirlik seçeneklerine yer verilmiştir.

Fuar süresince özel desteğe ihtiyaç duyan engelli katılımcılar için birebir refakat desteği sağlanarak ziyaretçilerin stantlara, etkinliklere ve kariyer olanaklarına daha rahat ulaşabilmeleri amaçlanmıştır. Böylece erişilebilirlik, yalnızca fiziksel düzenlemelerle sınırlı tutulmamış; dijital erişilebilirlik ve bireysel destek mekanizmalarıyla bütüncül bir uygulama modeli oluşturulmuştur.

Engelsiz EGEKAF uygulaması, engelli öğrencilerin ve mezunların işverenlerle doğrudan iletişim kurabilmeleri, kariyer fırsatlarını değerlendirebilmeleri ve çalışma yaşamına katılım süreçlerinde diğer katılımcılarla eşit imkânlarla sahip olabilmeleri açısından önemli bir iyi uygulama örneği oluşturmuştur. EGEKAF'ın genel programında iş ve staj olanaklarının yanı sıra mülakat simülasyonları, atölyeler, kariyer söyleşileri, kurum tanıtımları ve işverenlerle kariyer görüşmeleri gibi farklı faaliyetlere yer verilmiştir.

Manisa Celal Bayar Üniversitesinin erişilebilirlik alanında ortaya koyduğu bu çalışma daha sonra ulusal düzeyde de takdir edilmiş; “Engelsiz EGEKAF” projesi, Engelsiz Bilişim Ödülleri 2025 kapsamında Engelsiz Bilişim Eğitim Ödülü’ne layık görülmüştür.

Engelsiz EGEKAF 2025, kariyer hizmetlerinde erişilebilirliğin etkinlik sürecinin sonradan eklenen bir unsuru değil, planlama aşamasından itibaren gözetilmesi gereken temel bir ilke olduğunu ortaya koymuştur. Üniversitemiz, bu uygulamayla engelli bireylerin eğitimden istihdama geçiş süreçlerini destekleyen, fırsat eşitliğini güçlendiren ve erişilebilirliği kurumsal kültürün bir parçası hâline getiren kapsayıcı yaklaşımını kariyer hizmetleri alanına da taşımıştır.

Ayrıca Manisa İşkur İl Müdürlüğü’nün Engelli İstihdamı çalışmalarına ve toplantılarına koordinatörlük olarak katkı sağlanmaktadır.

9- Manisa’nın tarım, gıda, zeytin, üzüm, tekstil, otomotiv, elektrik-elektronik ve hizmet sektörleri dikkate alınarak engelli bireylerin bu alanlarda mesleki beceri kazanmasına yönelik üniversite tarafından yürütülen özel bir çalışma var mıdır?

Üniversitemizin İŞKUR, Manisa Organize Sanayi Bölgesi ve sektör temsilcileriyle yürüttüğü kariyer, staj ve üniversite-sanayi iş birlikleri, engelli öğrencilerin de mesleki gelişim ve istihdam olanaklarından yararlanabilecekleri bir altyapı oluşturmaktadır.

Bu çerçevede, Manisa’nın öncelikli sektörleri ile engelli bireylerin mesleki eğitim ve istihdamını doğrudan eşleştiren yeni projelerin geliştirilmesi, Üniversitenin mevcut erişilebilirlik, kariyer ve sektör iş birliklerinin doğal bir devamı olarak değerlendirilmektedir.

10- Sağlık bilimleri, tıp, eğitim bilimleri, sosyal hizmet, psikoloji, rehberlik, mühendislik ve ilgili alanlarda Manisa Celal Bayar Üniversitesi tarafından engelli bireylerin bağımsız yaşam becerilerini, toplumsal katılımını, eğitim hakkını ve istihdama geçişini desteklemeye yönelik yürütülen çalışmalar nelerdir?

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, engelli bireylerin bağımsız yaşam, eğitim, toplumsal katılım ve istihdama geçişini destekleyen disiplinler arası çalışmalar yürütmektedir. Sağlık alanında önemli uygulamalardan biri, Türk İşaret Dili eğitiminin Sağlık Bilimleri ve Tıp Fakültesi eğitim programlarına

ders olarak dâhil edilmesi ve halen sürdürülmesidir; böylece sağlık ve sosyal hizmet alanında yetişen öğrencilerin işitme engelli bireylerle iletişim yeterliliklerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Görme engelli öğrencilerin bağımsız hareketini desteklemek amacıyla WeWALK Akıllı Baston desteği sağlanmış, Görme engelli öğrenciler başta olmak üzere matematik derslerinde erişilebilirliği artırmak amacıyla Engelsiz Matematik Destek Programı başlatılmış, MCBÜ koordinasyonunda uzun yıllardır yürütülen Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu, Uluslararası Engelsiz Bilişim Kongreleri ve Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayları aracılığıyla eğitimde ve teknolojiye erişilebilirlik çalışmaları gerçekleştirilmiş, Türkiye Beyazay Derneği ile yapılan iş birliği kapsamında engelli bireylerin eğitim, istihdam ve sosyal hayata katılımını artırmaya yönelik ortak çalışmalar planlanmış, Eğitim bilimleri ve özel eğitim alanında ise TÜBİTAK 4008 ÖZDEĞER Projesi ile özel eğitim öğretmenlerine yapay zekâ, kodlama, robotik ve engelli bireylere uygun dijital eğitim teknolojileri konusunda eğitim verilmiştir. Engelsiz Bilişim çalışmalarında öğrenciler aktif olarak görev almakta ve farkındalık sağlanmaktadır. Bu çalışmalar, üniversitenin sağlık, eğitim, sosyal hizmet ve mühendislik/bilişim alanlarındaki akademik birikimini engelli bireylerin daha bağımsız, erişilebilir ve topluma tam katılımlı bir yaşam sürmelerine katkı sağlayacak şekilde bir araya getiren bütüncül bir yaklaşımı ortaya koymaktadır.

11- Manisa Celal Bayar Üniversitesi tarafından 2020-2026 döneminde engelli bireyler odağında TÜBİTAK, Erasmus+, Avrupa Birliği fonları veya benzeri ulusal ve uluslararası projeler yürütülmüş müdür? Yürütüldüyse bu projelerin konuları, bütçeleri ve çıktıları nelerdir?

Manisa Celal Bayar Üniversitesi tarafından 2020-2026 döneminde engelli ve özel gereksinimli bireyler odağında TÜBİTAK ve Erasmus/Avrupa Birliği kapsamında çeşitli projeler yürütülmüştür. Bu kapsamda, TÜBİTAK 3001 Başlangıç AR-GE Programı çerçevesinde “İşitme Engelli Kadınlara Verilen Eğitimin Pap Smear Yaptırma Davranışlarına Etkisi” başlıklı proje yürütülmüş ve proje 1 Ağustos 2020 tarihinde tamamlanmıştır. Ayrıca Erasmus kapsamında “E1037705-Inclusion of Special Educaiton Student Throught ATT-5471” başlıklı proje 2 Nisan 2025 tarihinde başlamış olup 31 Aralık 2026 tarihine kadar yürürlüktedir. Bunun yanında, TÜBİTAK 4008 Özel Gereksinimli Bireylere Yönelik Kapsayıcı Toplum Uygulamaları Destekleme Programı kapsamında “STREAM Yaklaşımı ve Yapay Zekâ: Özel Eğitim Öğretmenlerine Özel Eğitim Programı (ÖZDEĞER)” başlıklı proje 2026 yılında yürütülmektedir. Söz konusu projeler; işitme engelli bireyler, özel eğitim öğrencileri ve özel eğitim alanında çalışan öğretmenlere yönelik çalışmalar içermektedir.

Bunların yanı sıra TÜBİTAK 2209 Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri kapsamında engelli ve özel gereksinimli bireylere yönelik doğrudan veya bu alanla ilişkili çeşitli öğrenci projeleri desteklenmiştir. **2209-B 2024/1** döneminde Mühendislik Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümünde yürütülen **“Özel Gereksinimli Bireyler İçin Kişiselleştirilebilir Mobil İletişim Uygulaması”** projesi, özel gereksinimli bireylerin iletişim süreçlerini kolaylaştıracak kişiselleştirilebilir bir mobil uygulama geliştirilmesine yöneliktir. Aynı program ve dönemde yürütülen **“Türk İşaret Dili ile İşitme Engelliler İçin Kapsayıcı Mobil Hastane Karşılama Uygulaması”** projesi ise işitme engelli bireylerin sağlık kurumlarında iletişim ve hizmetlere erişimini kolaylaştırmayı amaçlayan erişilebilir bir mobil uygulama geliştirilmesini konu almaktadır. Bu iki proje doğrudan engelli ve özel gereksinimli bireylerin erişilebilirliği ve bağımsızlığının desteklenmesine yöneliktir.

TÜBİTAK **2209-B 2023/2** döneminde Mühendislik Fakültesi Biyomühendislik Bölümünde yürütülen **“Biyomimetik ile Geliştirilmiş Elektromekanik Yapay Kas Geliştirilmesi”** başlıklı proje ise protez, rehabilitasyon teknolojileri ve yardımcı cihazların geliştirilmesinde kullanılabilecek yapay kas teknolojisine yönelik olması nedeniyle engellilik alanıyla güçlü biçimde ilişkilendirilebilecek bir araştırmadır.

TÜBİTAK **2209-A 2024/1** döneminde Hasan Ferdi Turgutlu Teknoloji Fakültesi Mekatronik Mühendisliği Bölümünde yürütülen **“Epilepsi Hastaları İçin Taşınabilir EEG Destekli Nöbet İzleme ve Koruma Cihazı”** başlıklı projede epilepsi hastalarının nöbetlerinin izlenmesine ve oluşabilecek risklerin azaltılmasına yönelik taşınabilir bir yardımcı teknoloji geliştirilmesi amaçlanmıştır. Aynı dönemde Mühendislik Fakültesi Biyomühendislik Bölümünde gerçekleştirilen **“Spina Bifida Teşhisi Konan Bir Hastada Hastalık ile İlişkili Gen Varyantlarının Belirlenmesi”** başlıklı proje ise doğuştan nörolojik ve işlevsel yetersizliklere yol açabilen spina bifida hastalığının genetik boyutunun araştırılmasına yönelik tıbbi nitelikte bir çalışmadır.

TÜBİTAK **2209-A 2023/2** döneminde Mühendislik Fakültesi Biyomühendislik Bölümünde yürütülen **“Lavantalı Eksozomların Alzheimer Tedavisindeki Kullanım Potansiyelinin İncelenmesi”** ile **“Farklı Bölgelerde Yetişen Anadolu Arısından Elde Edilen Zehirlerin Parkinson Hastalığı Üzerindeki Nöroprotektif Etkisinin İncelenmesi”** başlıklı projeler de nörodejeneratif hastalıkların tedavisine yönelik araştırmalar olmaları nedeniyle engellilik alanıyla dolaylı ve tıbbi yönden ilişkili çalışmalar arasında değerlendirilebilir.

12- Manisa Celal Bayar Üniversitesi ile Manisa Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyeleri, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, İŞKUR, organize sanayi bölgeleri, sivil toplum kuruluşları ve engelli dernekleri arasında 2020-2026 döneminde yürütülen iş birlikleri nelerdir?

Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü işbirliği ile üniversite personeli ve Manisa kamu personeline “Engellilerle İletişim” eğitimi verilmiştir.

ZEKİ Plus Projesi (2020-2022): Manisa Organize Sanayi Bölgesi tarafından yürütülen projede MCBÜ; Manisa Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İŞKUR, İl Millî Eğitim Müdürlüğü, ZAFER Kalkınma Ajansı ve özel sektör kuruluşlarıyla birlikte proje paydaşı olarak görev almıştır. Projede zihinsel engelli bireylerin korumalı işyerlerinde eğitim ve uyum süreçlerinden geçirilerek Klimasan ve Teleset gibi firmaların ana fabrikalarında istihdam edilmeleri hedeflenmiş ve uygulamaya geçirilmiştir. Bu çalışma, üniversitenin engelli bireylerin doğrudan istihdamına yönelik en somut kurumlar arası iş birliklerinden biridir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Engelsiz Bilişim çalışmaları: MCBÜ'nün koordinasyonunda sürdürülen Uluslararası Engelsiz Bilişim Kongreleri/BİLTEVT kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarını bir araya getiren sürekli bir iş birliği platformu niteliğindedir. Örneğin 2021 Kongresi, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliği ve MCBÜ ev sahipliğinde gerçekleştirilmiş; Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü ile Yunusemre Belediyesi de etkinlikte temsil edilmiştir. 2025 BİLTEVT Kongresi de MCBÜ ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliğinde gerçekleştirilmiş; Manisa Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü, İŞKUR ve engelli dernekleri sürece katılmıştır.

Türkiye Beyazay Derneği ile iş birliği: 17 Ekim 2025'te MCBÜ ile Türkiye Beyazay Derneği arasında engelli bireylerin eğitim, istihdam ve sosyal hayata katılımını artırmaya yönelik iş birliği protokolü imzalanmıştır. Bu protokol, üniversitenin bir engelli STK'sı ile kurduğu en açık ve kurumsallaşmış iş birliklerinden biridir.

Otizm alanında STK ve sağlık kuruluşlarıyla iş birliği: 2025 yılında MCBÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Sosyal Hizmet Bölümü; Manisa Otistik Bireyler ve Engelsiz Aileler Derneği (MOBAD), Manisa Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Hastanesi ve MCBÜ Sosyal Hizmetler Eğitim, Uygulama ve Araştırma Merkezi ile birlikte “Otizm Farkındalığı” paneli düzenlemiştir. Bu çalışma üniversite, sağlık kuruluşu ve engelli STK'sı arasındaki uygulama ve farkındalık iş birliğine örnektir.

Bununla birlikte Manisa'da yer alan engelli STK ları ile sürekli olarak iletişim sağlanmaktadır.

Manisa Büyükşehir Belediyesi ve Manisa Otizm Derneği ile çalışmalar: Mayıs 2026 Engelliler Haftası'nda gerçekleştirilen “Perde Açılıyor: Hayatın İçinde Biz de Varız” etkinliği; Manisa Büyükşehir Belediyesi desteğinde, Manisa Otizm Derneğinin organizasyonunda ve MCBÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi, Manisa Valiliği, İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve Türk Kızılay Manisa Şubesinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi ile Altı Nokta Körler Derneği Manisa Şubesi arasında, görme engelli bireylerin eğitim, kültür ve sosyal yaşama katılımını desteklemeye yönelik iş birlikleri yürütülmektedir. Bu kapsamda Matematik Bölümü tarafından gerçekleştirilen “**Engelsiz Matematik Projesi**” ile üniversite öğrencileri ve dernek üyeleri bir araya getirilirken; erişilebilir eğitim materyalleri ve kapsayıcı öğrenme uygulamalarına yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Ayrıca mekânsal erişilebilirlik konularında sürekli olarak engelli STK'larının talep ve önerileri dikkate alınmaktadır.

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Kimya Bölümü öğrencileri tarafından, Sosyal Sorumluluk dersi kapsamında erişilebilirliğe yönelik çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, **MCBÜ Tıp Tarihi Müzesi'nin görme engelli bireyler açısından erişilebilirliğinin artırılmasına yönelik bir çalışma** yürütülmüştür. Manisa Altınokta Körler Derneği ile iş birliği içerisinde müze ziyareti gerçekleştirilmiş; müzede yer alan eser, obje ve diğer unsurlar görme engelli bireylerin erişimine uygun olacak şekilde betimlenmiştir. Böylece müze içeriğinin yalnızca görsel yollarla değil, sözel betimlemeler aracılığıyla da erişilebilir hâle getirilmesine katkı sağlanmıştır.

Kimya Bölümü öğrencileri tarafından gerçekleştirilen bir diğer çalışmada ise **kimya laboratuvarlarında kullanılan malzeme ve araçların erişilebilir biçimde tanımlanması ve betimlenmesi** amaçlanmıştır. Laboratuvarda bulunan malzemeler, görme engelli bireylerin söz konusu araç ve gereçleri daha kolay tanıyabilmelerine yönelik olarak ayrıntılı şekilde betimlenmiş ve bu betimlemeler bir araya getirilerek **erişilebilir bir kitapçık hazırlanmıştır**. Bu çalışmalar, öğrencilerin sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesinin yanı sıra engelli bireylerin eğitim, bilim ve kültürel alanlara erişimlerinin desteklenmesine yönelik somut uygulamalar olarak gerçekleştirilmiştir.

13- Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde dijital erişilebilirlik bakımından web siteleri, öğrenci bilgi sistemleri, uzaktan eğitim altyapıları, kütüphane hizmetleri ve kurumsal dijital platformlar engelli bireylerin kullanımına uygun mudur? Bu konuda yapılan çalışmalar nelerdir?

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, dijital erişilebilirlik alanında Türkiye'de öncü üniversitelerden biri olma hedefi doğrultusunda web siteleri, öğrenci bilgi sistemleri, elektronik belge yönetim sistemi, uzaktan eğitim altyapıları, kütüphane hizmetleri ve diğer kurumsal dijital platformların engelli bireyler tarafından erişilebilir biçimde kullanılmasına yönelik çalışmalar yürütmektedir.

Bu kapsamda Üniversitenin yeni web sitesi erişilebilirlik kriterleri dikkate alınarak yenilenmiş ve önceki yapıda bulunan birçok erişilebilirlik sorunu giderilmiştir. Ayrıca web sitesine, farklı engel gruplarının kullanımını kolaylaştıran erişilebilirlik aracı (accessibility tool) entegre edilmiştir. Web içeriklerinin ve sayfa bileşenlerinin erişilebilirliğinin artırılmasına yönelik iyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

Üniversite bünyesinde kullanılan kurumsal yazılımların erişilebilir hâle getirilmesine yönelik çalışmalar da sürdürülmektedir. Bu doğrultuda, hizmet alınan firmalarla yapılan çalışmalar sonucunda Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS) erişilebilirlik açısından iyileştirilmiş ve engelli kullanıcıların kullanımına daha uygun hâle getirilmiştir.

Uzaktan eğitim sistemleri, kütüphane hizmetleri ve diğer dijital platformlarda da erişilebilirliğin geliştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmekte; yeni alınan veya geliştirilen yazılımlarda dijital erişilebilirlik kriterlerinin gözetilmesine önem verilmektedir. Üniversite, dijital erişilebilirliği tamamlanmış tek seferlik bir çalışma olarak değil, sürekli izleme ve iyileştirme gerektiren kurumsal bir süreç olarak ele almaktadır.

14- Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nin yerleşkeleri ve ilçelerde bulunan yüksekokul/meslek yüksekokulları bakımından engelli öğrencilerin ulaşım, servis, kampüs içi hareketlilik, yurt, yemekhane, kütüphane, laboratuvar, spor ve sosyal alanlara erişiminde tespit edilen sorunlar nelerdir?

Manisa Celal Bayar Üniversitesi, merkez yerleşkesi ve ilçelerde bulunan akademik birimlerinde engelli öğrencilerin eğitim ve kampüs yaşamına bağımsız ve etkin katılımını desteklemek amacıyla mekânsal erişilebilirlik çalışmalarını sistematik olarak sürdürmektedir. Üniversitenin 2025 Yılı Mekânsal Erişilebilirlik Raporu, birimlerin mevcut durumunun belirlenmesi ve ihtiyaç duyulan alanlarda iyileştirmelerin planlanması amacıyla hazırlanmıştır. (Ek 5)

Rapora göre üniversitenin birçok biriminde erişilebilirlik açısından önemli bir altyapı oluşturulmuş, 2024 yılına kıyasla çeşitli alanlarda ilerleme sağlanmıştır. Özellikle bazı fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında erişilebilirlik düzeyinin oldukça yüksek olduğu; merkez kampüsün yanı sıra bazı ilçe birimlerinde de yapılan iyileştirmelerin olumlu sonuç verdiği görülmektedir.

Bununla birlikte, binaların yaşı, mimari özellikleri ve yerleşkelerin farklı fiziksel koşullara sahip olması nedeniyle birimler arasında erişilebilirlik düzeyinde farklılıklar bulunabilmektedir. Bu kapsamda yönlendirme ve bilgilendirme sistemlerinin geliştirilmesi, hissedilebilir yüzeylerin yaygınlaştırılması, bazı rampa ve merdivenlerin tamamlayıcı güvenlik unsurlarının güçlendirilmesi, asansör ve alternatif düşey erişim imkânlarının artırılması ile erişilebilir tuvaletlerin standartlarının geliştirilmesi öncelikli çalışma alanları arasında yer almaktadır.

Yemekhane ve kafeteryalarda dolaşım, oturma düzeni ve hizmete erişim açısından önceki döneme göre belirgin iyileşmeler sağlanmıştır. Servis alanları, masa düzenleri ve hizmet alma süreçlerinin farklı engel gruplarının ihtiyaçlarına daha uygun hâle getirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir. Kütüphane ve Öğrenci Merkezi gibi ortak kullanım alanları da yüksek erişilebilirlik düzeyine sahip alanlar arasında yer almakta; mevcut uygulamaların tamamlayıcı düzenlemelerle daha da geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Genel olarak Üniversite, erişilebilirliği sürekli izleme ve iyileştirme gerektiren dinamik bir süreç olarak değerlendirmekte; iyi uygulamaların tüm akademik birimlere ve ilçe yerleşkelerine yaygınlaştırılması, mevcut fiziksel koşulların aşamalı olarak geliştirilmesi ve engelli öğrencilerin

üniversite yaşamına mümkün olan en bağımsız biçimde katılabilmeleri yönündeki çalışmalarını sürdürmektedir.

15-2020-2026 yılları arasında Manisa Celal Bayar Üniversitesi 'ne veya Bakanlığınıza CİMER üzerinden iletilen ve engelli bireyler ile ilgili başvuru sayısı kaçtır? Bu başvuruların konu başlıklarına göre dağılımı nasıldır? .

Konu	Kurum Numarası	Sayı	Tarih	
Kampüs içi başıboş köpek sorunu ve erişilebilirlik talepleri	1296352		15.06.2026	Cevaplandı
Görme engelli hissedilebilir yol üzerine yerleştirilen geçici duba hakkında	1260926		24.04.2026	Cevaplandı
İzmir-Manisa Özel Servis Şikayeti	1152726		28.11.2025	Cevaplandı

16- Manisa ili özelinde engelli ve özel gereksinimli bireylerin yükseköğretime erişimi, kampüs yaşamına katılımı, mezuniyet sonrası istihdamı, sanayi ve tarım sektörleriyle buluşması ve sosyal yaşama dahil olması bakımından tespit edilen başlıca sorunlar nelerdir?

Manisa ili özelinde engelli ve özel gereksinimli bireylerin yükseköğretime erişimi, kampüs yaşamına katılımı ve sosyal hayata dâhil olmaları konusunda önemli çalışmalar yürütülmektedir. Bununla birlikte, fiziksel ve dijital erişilebilirliğin tüm birimlerde daha da geliştirilmesi, eğitimden istihdama geçiş süreçlerinin güçlendirilmesi ve mesleki yönlendirme olanaklarının yaygınlaştırılması gelişime açık alanlar olarak değerlendirilmektedir.

Üniversitenin İKA birimi tarafından engelli öğrencilerin staj, kariyer planlama, işverenlerle buluşma ve mezuniyet sonrası istihdama geçiş süreçleri desteklenmektedir. EGEKAF ve Z.E.K.İ.+ gibi başarılı uygulamalardan elde edilen deneyimlerin sanayi, tarım ve hizmet sektörleriyle kurulacak yeni iş birliklerine yaygınlaştırılması; staj, mesleki eğitim ve istihdam olanaklarının daha da artırılması yönünde çalışmalar düşünülmektedir. EGEKAF kapsamında engelli öğrencilerin ve mezunların işverenlerle doğrudan iletişim kurmaları ve kariyer fırsatlarına erişimleri de desteklenmiştir.

Ayrıca üniversite, kamu kurumları, yerel yönetimler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasındaki mevcut iş birliklerinin güçlendirilerek engelli bireylerin sosyal ve ekonomik yaşama katılımlarının daha da artırılması hedeflenmektedir.

17-Bu sorunların çözümüne yönelik olarak Millî Eğitim Bakanlığı'nın Manisa Celal Bayar Üniversitesi, yerel yönetimler, kamu kurumları, organize sanayi bölgeleri ve sivil toplum kuruluşlarıyla birlikte yürüttüğü veya 2026 ve sonrası için planladığı özel bir çalışma, program veya strateji belgesi bulunmakta mıdır?

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yanıtlanacağı için cevaplanmamıştır.

Ek 2. Faaliyetler

Üniversite Personel ve Öğrencilerine Yönelik Faaliyetler, Raporlar, Kılavuzlar

- Uzaktan Eğitim Sürecinde Engelli Öğrencilere Yönelik Uygulamalar Kılavuzu.pdf (2020)
- Engelsiz MCBÜ Tanıtım Kılavuzu.pdf (2020, 21, 22, 23, 24, 25)
- Mart 2021: Dünya Down Sendromu Farkındalık Günü Kapsamında "Farkı Farkedin" Etkinliği Gerçekleştirildi
- 2023, ENGELLİ HAKLARI PANELİ- Manisa Valiliği, Manisa Celal Bayar Üniversitesi
- İşletme Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültelerinde farkındalık semineri
- Spor Bilimleri Fakültelerinde farkındalık semineri
- 2023, 2024, 2025 3 Aralık Dünya Engelliler Günü kapsamında engelli personelle bir araya gelerek sorunlarının tartışılması
- Erişilebilirlik İzleme ve Denetleme Yönetmeliği Eğitimi, 2021
- Engellilerle İletişim Eğitim Semineri (MCBU Personeli ve Manisa Kamu Personeli)

Türkiye Geneli Toplumsal Farkındalık Amaçlı Faaliyetler

Bugüne kadar gerçekleştirilen bazı faaliyetler:

- Uluslararası Engelsiz Bilişim Kongreleri: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve diğer kurumlarla işbirliği halinde farklı şehirlerde 13 kez düzenlenmiştir.
- KKTC Engelsiz Bilişim Günleri: KKTC Cumhurbaşkanlığı ve Yakın Doğu Üniversitesi işbirliğiyle 13 kez düzenlenmiştir.
- Engelsiz Bilişim Ödülleri: Türkiye’de engellilere yönelik yürütülen başarılı bilişim hizmetlerine verilmektedir. 13 kez düzenlenmiştir.
- Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı: Bilgiye erişimin sağlanması amacıyla ASHB Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, KTB Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü işbirliği ile beş kez düzenlenmiştir. Etkinliklerden ikisi Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesinde yapılmıştır.
- Engelsiz Bilişim Günleri: Farkındalık sağlamak amacıyla farklı tarih ve şehirlerde 25’e yakın engelsiz bilişim günleri etkinliği düzenlenmiştir.
- Çalıştaylar: Eğitim, Web erişilebilirliği başta olmak üzere farklı konularda yaklaşık 10 çalıştay düzenlenmiştir.

2020-2026 Arası

Kongreler

- Biltevt2025: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2025
- Biltevt2024: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2024
- Biltevt2023: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2023
- Biltevt2022: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2022
- Biltevt2021: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2021
- Biltevt2020: Bilişim Teknolojilerinde Evrensel Tasarım Çalıştayı

Engelsiz Bilişim Ödülleri 2021, 2022, 2023, 2024, 2025

- KKTC Engelsiz Bilişim Günleri 2025
- KKTC Engelsiz Bilişim Günleri 2024
- KKTC Engelsiz Bilişim Günleri 2023
- KKTC Engelsiz Bilişim Günleri 2022
- KKTC Engelsiz Bilişim Günleri 2021
- KKTC Engelsiz Bilişim Günleri 2020

Çalıştaylar

- I.Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı, 2021
- II. Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı, 2022
- III. Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı, 2023
- IV. Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı, 2025
- V. Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı, 2026

COVID19 Süreci ve Engelsiz Bilişim Zirvesi 16 Mayıs 2020

EK 5 Yayınlar

5.1. Öğretim üyelerinizin engellilik alanında yaptıkları bilimsel araştırma, proje ve yayınlar

- ❑ Açıl, D. (t.y.). *Görme engelliler okulunda öğrenim gören öğrencilerin sağlık sorunlarının tarama ile belirlenmesi* [Yüksek lisans tezi].
- ❑ Ahmadov, R., Demir, N., Kurt Aydın, M., & Tarsuslu, T. (2022, 5–6 Kasım). *Kronik engelli çocukların fonksiyonel mobilite düzeyleri ile bakım verenlerin yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi* [Özet bildirisi]. *Pediatric Rehabilitasyonda Güncel Yaklaşımlar Kongresi*.
- ❑ Akyüz, K. F., & Köroğlu, C. Z. (2024). Engellilik bağlamında makro sosyal hizmet ve sivil toplum kuruluşları üzerine bir değerlendirme. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences (JOSHAS)*, 10(2), 247–259.
- ❑ Akyüz, M., Taş, M., Akyüz, Ö., Bayram, M. (2010, 11–13 Ekim). *İşitme engelli çocuklarda bazı fiziksel ve fizyolojik parametrelerin incelenmesi* [Tam metin bildirisi]. *II. Ulusal Engelli Bireyler İçin Fiziksel Aktivite Çalıştayı*.
- ❑ Akyüz, M., Taş, M., Akyüz, Ö., Taş, R., & Çelik, A. (2011). Eğitilebilir zihinsel engelli çocuklarda 6 haftalık fiziksel aktivitelerin bazı fiziksel ve fizyolojik parametrelere etkisi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(1), 43–49.
- ❑ Altıntaş, G. (2012, 5–7 Haziran). *Engellilerin kariyer gelişimini ve çalışma yaşamına katılımını arttıracak bir model önerisi* [Özet bildirisi]. *INT-E 2012 3rd International Conference New Horizons in Education*.
- ❑ Avcı, N., & Yaşar, Ö. (2021). Dezavantajlı göçmenlerin uyumuna yönelik istihdam politikaları: OECD ülkeleri karşılaştırması. İçinde *Doç. Dr. Abdulkadir Develi, Dr. Öğr. Üyesi Nihat Altuntepe (Ed.), Gazi Kitabevi* (ss. 273–294).
- ❑ Balcı, B., & Uz, H. E. (2015, 4–6 Şubat). *Engelli kullanıcılar için multimedya öğrenme araçları* [Özet bildirisi]. *Akademik Bilişim 2015*, Eskişehir.
- ❑ Baydur, H., & Şemşit, S. (2019). Engellilerin istihdamı ve sosyal koruma. İçinde Özge Yaşar, Naci Önçal, Doğa Başar Sarıipek (Ed.), *TAEM Yayınları* (ss. 13–26).
- ❑ Çavuş, Ö. H., & Akay, T. (2015). Türkiye’de engellilerin istihdam yöntemi olarak korumalı işyeri. *Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi*, 30(1), 145–165.
- ❑ Çelik, A. A., Köstepen Özbek, K. G., Tepe, G., Çelik, M., & Gökbunar, R. (2022, 25–26 Mayıs). *Perakende çevresinde görme engelli tüketici deneyimine bir bakış* [Özet bildirisi]. *Ulusal Engelsiz Yaşam Kongresi*, Mersin.
- ❑ Çelik, A. A., Mayatürk Akyol, E., & Sürgevil Dalkılıç, O. (2022). Farklılıkların yönetimi ve kapsayıcılık – Uluslararası yaklaşım. İçinde O. Sürgevil Dalkılıç & B. Yılmaz Kurt (Ed.), *Nobel Akademik Yayıncılık* (ss. 220–260).
- ❑ Çetinkaya Büyüktopdur, A., & Kayma, D. (2020). Adli sosyal hizmet: Teoriden pratiğe. İçinde R. Akgün (Ed.), *Nika Yayınevi* (ss. 301–321).
- ❑ Çoban, C., Akyüz, Ö., Dilber, A. O., Ergün, Z., Taş, M., Işık, Ö., vd. (2016, 27–29 Mayıs). *İşitme engellilerde statik denge (Romberg) düzeylerinin belirlenmesi* [Özet bildirisi]. *3. Uluslararası Spor Bilimleri, Turizm ve Rekreasyon Öğrenci Kongresi*.

- Çoban, C., Dilber, A. O., Gümüş, B. H., Güzel, P., Çetiniz, F., Akyüz, M., vd. (2019, 21–24 Mart). Eğitilebilir engelli çocukların fizyolojik ve sosyal becerilerinin geliştirilmesi. 2. Dünya Spor Bilimleri Araştırmaları Kongresi (ss. 912–923).
- Çoban, C., Dilber, A. O., Gümüş, B. H., Güzel, P., Çetiniz, F., Akyüz, M., vd. (2019, 21–24 Mart). Eğitilebilir engelli çocukların fiziksel ve sosyal uyum becerilerinin geliştirilmesi. II. Dünya Spor Bilimleri Araştırmaları Kongresi (ss. 939–950).
- Cengiz, R. (2014, 2–4 Mayıs). Otizmlı çocuğa sahip ailelerin stres belirtilerinin incelenmesi. II. Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Kongresi, Batman (ss. 117).
- Cengiz, R., & Karakaş, H. (2014, 2–4 Mayıs). Otizmlı çocuğa sahip ailelerin sosyodemografik değişkenlerinin incelenmesi. II. Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Kongresi, Batman.
- Cengiz Özyurt, B. (2020). Türkiye sağlık raporu 2020. İçinde S. Üner & P. Okyay (Ed.), *Hipokrat* (ss. 917–922).
- Delibaşlar, S., Şahin, D., & Çetinkaya, A. (2016, 28–29 Nisan). İşitme engelli bireylerin hastanede yaşadığı sorunları saptamaya yönelik tanımlayıcı bir çalışma. 15. Ulusal Hemşirelik Öğrenci Kongresi, Eskişehir.
- Doğru, F., Borandağ, E., & Şahinaslan, Ö. (2019, 11–13 Eylül). Özel öğrenme güçlüğüne sahip bireyler için eğitim platformu geliştirilmesi (BİSLEKSI). Uluslararası Engelsiz Bilişim Kongresi (BİLTEVT'19), İstanbul (ss. 36).
- Doymaz Aydın, G. (2017, 22 Nisan). Engelli bireylerin iş yeri deneyimleri: Manisa örneği. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Kongresi [Tam metin bildirisi].
- Dulay Yangın, D. (2019, 18–20 Haziran). Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'nun istihdamda engellilere yönelik ayrımcılık denetimi ve etkinliği. TAEM Uluslararası Sosyal Politikalar Kongresi (ss. 393–403).
- Dulay Yangın, D. (2020, 21–22 Kasım). Başka birinin sürekli bakımına muhtaç derecede ağır engelli çocuğu bulunan kadınların bakım... III. Uluslararası Sosyal Bilimlerde Kritik Tartışmalar Kongresi (ss. 216–224).
- Dulay Yangın, D., & Doğan, S. (2020). Özel bir risk grubu olarak engelli çalışanlara yönelik alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin hukuki çerçevesi. Sicil İş Hukuku Dergisi, 42, 110–127.
- Elbi, H., Şahin, S., Akgün, L., & Karayeğit, E. (2014, 28 Mayıs). Evde sağlık hizmetleri kapsamında ağır engelli bir olguya yaklaşım: Bir vaka nedeniyle ağır engelliliğin gözden geçirilmesi. 7. Akademik Geriatri Kongresi [Özet bildirisi].
- Esentaş Devenci, M., Gürer, B., Kılınç, Z., Şahin, H. M., & Esentaş, M. (2014). İşitme ve bedensel engelli sporcuların stres düzeylerinin bazı demografik değişkenler yönünden incelenmesi. asos journal the journal of academic science, 2, 352–359.
- Germir, H. N. (2019). Farkındalık politikaları kapsamında engelli dostu bankacılık ürün ve hizmetleri üzerine bir çalışma – Türkiye uygulaması. 3. Uluslararası GAP Sosyal Bilimler Kongresi (Cilt 3, ss. 197–206).
- Germir, H. N. (2022). Geçmişten günümüze para, bankacılık ve finans tartışmaları. İçinde M. Karğın, S. E. Özcan & D. Bakırtaş (Ed.), *Ekin Yayınevi* (ss. 634–646).

- Gerşil, G., & Alimanoğlu Yemişçi, D. (2020). Korumalı işyeri kapsamında zihinsel engelli istihdamı: Manisa OSB yönetiminde Z.E.K.İ. projesi örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 22(3), 1125–1153.
- Gider, M., Koyunbakan, O., Erkahraman, O., Sarı, M. H., Kaya, Y., & Özçevik, M. (2022, 22–24 Eylül). A next-generation disabilities-free informatics platform: TeamWork. *Uluslararası Engelsiz Bilişim Kongresi 2022*, Manisa.
- Güneş, G., & Yıldırım, B. (2021, 5 Mayıs). Yaşamı yeniden inşa etme sürecinde engelli sığınmacı olmak: Sosyal hizmet perspektifiyle niteliksel bir değerlendirme. *Hagia Sophia 2nd International Conference on Culture, Civilization and Multidisciplinary Studies in Social Sciences*, İstanbul.
- Güneş, G., & Yıldırım, B. (2022). Türkiye’deki savaş mağduru engelli sığınmacıların ihtiyaçları ve baskı mekanizmaları üzerine niteliksel bir değerlendirme. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 33, 605–633.
- Gürer, B., Kılınç, Z., Şahin, H. M., & Esentaş, M. (2014, 2–4 Mayıs). İşitme ve bedensel engelli sporcuların stres düzeyleri... 2. *Uluslararası Engellilerde Beden Eğitimi ve Spor Kongresi*, Batman (ss. 119).
- Hür, G., & Şen Celasin, N. (2015, 15–18 Kasım). Zihinsel engelli bir ağabeye sahip olmak: Kız kardeş örneği. 5. *Ulusal 2. Uluslararası Akdeniz Pediatri Hemşireliği Kongresi*, Ankara (ss. 40).
- Hür, G., & Şen Celasin, N. (2015, 15–18 Kasım). Engelli kardeşi olan sağlıklı çocukların davranışlarının ve etkileyen faktörlerin değerlendirilmesi. 5. *Ulusal 2. Uluslararası Akdeniz Pediatri Hemşireliği Kongresi*, Ankara (ss. 23).
- İldan Çalım, S. (Danışman). (t.y.). *İşaret dili ile hazırlanan eğitim videosunun işitme engelli kadınların kendi kendine meme muayenesi üzerine etkisi* [Yüksek lisans tezi]. (Danışman kaydı; yazar bilgisi eksik olduğu için listeden çıkarılabilir.)
- Kalaç, M. Ö. (2021, 2–4 Eylül). Engelli bireylerin uzaktan eğitim sürecindeki durumu ve karşılaştıkları sorunlar. *Koronavirüs Salgınında Engelli Hakları Çalıştayı* (ss. 44–51).
- Kalaç, M. Ö. (2024). Engelsiz Bilişim 2024: Teknolojide yeni fırsatlar. İçinde M. Ö. Kalaç & V. Tecim (Ed.), *Kriter Yayınevi* (ss. 21–36).
- Kalaç, M. Ö. (Ed.), & Tecim, V. (Ed.). (2021). *Engelsiz Bilişim 2021*. Kriter Yayınevi.
- Kalaç, M. Ö. (Ed.), & Tecim, V. (Ed.). (2023). *Engelsiz Bilişim 2023: Engelsiz dijital dönüşüm*. Kriter Yayınevi.
- Kalaç, M. Ö. (Ed.), & Tecim, V. (Ed.). (2025). *Engelsiz Bilişim 2024: Teknolojide eşit fırsatlar*. Kriter Yayınevi.
- Kalaç, M. Ö., Altunay, B., & Çelik, G. (2022, 22–24 Eylül). Özel eğitim öğretmenlerinin erişilebilir ders materyali hazırlanması konusunda bilgi düzeylerinin ölçülmesi üzerine bir araştırma. *BİLTEVT’2022 Uluslararası Engelsiz Bilişim 2022 Kongresi*, Manisa.
- Kalaç, M. Ö., Kılınç, M. (2023). Eğitim 5.0’a geçişin engelli öğrenciler ve erişilebilirlik açısından etkileri. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 6(3), 229–237.
- Kalaç, M. Ö., Kılınç, M., & Teke, İ. (2021, 2 Eylül). Bilişim teknolojilerinde evrensel tasarım: Sorunlar ve çözüm önerileri. *BİLTEVT’2021 Uluslararası Engelsiz Bilişim 2021 Kongresi*, Manisa.

- ❑ Kalaç, M. Ö., Telli, S. G., & Erönel, Y. (2020). *COVID-19 mücadelesi kapsamında uzaktan eğitim sürecinde engelli öğrencilerin durumu: Sorunlar ve çözüm önerileri*. Manisa Celal Bayar Üniversitesi Rektörlük Basımevi.
- ❑ Kalaç, M. Ö., Uzun, Y., Kılınç, M., Teke, İ., & Arık, Ç. (2020, 16–17 Ekim). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim ve engelli öğrenciler: Problemler ve çözüm önerileri. *Narratives on Online Education Conference*, Lefkoşa (Tam metin bildirir).
- ❑ Kalaç, M. Ö., & Erönel, Y. (2021, 2–4 Eylül). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimde engelli öğrencilere yönelik uygulamalar, sorunlar ve çözüm önerileri. *BİLTEVT 2021 Uluslararası Engelsiz Bilişim 2021 Kongresi*, Manisa.
- ❑ Kılınç, M., Altıntaş, V. (2024, 25–27 Eylül). ApAI: Engelli bireyler için GPT geliştirilmesi ve alternatif dil modelleri ile karşılaştırmalı performans analizi. *BİLTEVT 2024 Uluslararası Engelsiz Bilişim Kongresi*, Manisa.
- ❑ Kılınç, M., Teke, O., Çukurbası, B., & Geriş, A. (2022). Engelli bireyler için tasarlanan sanal ortam çalışmalarının bibliyometrik analizi. *BİLTEVT 2022 Uluslararası Engelsiz Bilişim Kongresi*, Manisa (ss. 49–50).
- ❑ Koçak, M., Çelik, S., İldan Çalım, S., Cambaz Ulaş, S., & Karadal, A. (2019). İşitme engelli kadınlara verilen kendi kendine meme muayenesi (KKMM) eğitiminin etkinliğinin değerlendirilmesi. *STED – Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 28(5).
- ❑ Koçak, M., Çelik, S., İldan Çalım, S., Cambaz Ulaş, S., & Karadal, A. (2016, 26–29 Nisan). İşitme engelli kadınlara verilen KKMM eğitiminin değerlendirilmesi: Ön veriler. 3. *Uluslararası 7. Ulusal Ebelik Öğrencileri Kongresi*, Adana.
- ❑ Koçak, M., Çelik, S., İldan Çalım, S., Cambaz Ulaş, S., & Karadal, A. (2016, 26–29 Nisan). İşitme engelli bireylerin aile planlaması yöntem kullanma durumlarının incelenmesi. 3. *Uluslararası 7. Ulusal Ebelik Öğrencileri Kongresi*, Adana.
- ❑ Koçak, M., Çelik, S., & İldan Çalım, S. (2018, 11–13 Mayıs). Görme engelli bireylerin sağlık hizmetlerinde yaşadığı sorunlar. *MCBÜ III. Uluslararası Lisansüstü Eğitim Kongresi* [Özet bildirir].
- ❑ Köstepen Özbek, K. G., Yumurtacı Hüseyinoğlu, İ. Ö., & Ofıaç, B. (2023). Alışveriş merkezleri hizmetlerinde engeller ve savunmasızlık kaynakları: Engelli bireylerin bakış açısı. *Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi*, 15(1), 83–112.
- ❑ Meydan Acımiş, N., Aras, A., Balcı, E., Çevik, İ., İnandı, T., Koşan, Z., vd. (2021). Halk sağlığı bakış açısıyla COVID-19. İçinde P. Okyay & S. Üner (Ed.), *Hipokrat Yayıncılık* (ss. 137–150).
- ❑ Negiz, N., & Uçar, A. (2019, 18–20 Haziran). Engellilik, çalışma hayatı ve kent: Paydaşlar üzerinden bir inceleme. *TAEM Uluslararası Sosyal Politikalar Kongresi* [Tam metin bildirir].
- ❑ Orhan, M., Ataç, A., & Selçuk, G. (2018, 5–7 Eylül). Bilim ve Toplum 4004 projelerinde “Engelliler”. *Uluslararası Engelsiz Bilişim 2018 Kongresi*, Manisa.
- ❑ Özbalcı, S., Hepaktan, C. E., & Balık, Ö. (2022). Engelsiz düzenlemelerin fayda ölçümünde bir yöntem önerisi: Erişilebilirlik ölçeği. *Sosyal Bilimler Elektronik Dergisi*, 6(11), 190–207.
- ❑ Sarı Gerçek, S. (2024, 8 Mart). Mitolojide ve halk anlatılarında engellilik. *Özel Gereksinimli Çocuk Anneleri Sempozyumu*, İzmir (ss. 295–310).

- Seçer, E., Körtelli, O. S., Korucu, T. Ş., & Özer Kaya, D. (2021). Fiziksel engelli çocukların fonksiyonel bağımsızlık ve kaba motor fonksiyon düzeyleri ile ebeveynlerinin psikolojik durumları arasındaki ilişki. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 6(3), 159–164.
- Seçer, E., Korucu, T. Ş., Kortelli, O. S., & Tanık, F., Özer Kaya, D. (2018, 13–15 Aralık). Fiziksel engelli çocukların fonksiyonel bağımsızlık ve kaba motor fonksiyon düzeyleri... *Ulusal Sağlıklı Büyüyen Çocuk Kongresi*.
- Selcen Aslan, A., & Seymen, G. D. (2016). İşitme engelliler için çevirinin önemi ve işlevselliği: Türkiye'deki mevcut durum. *İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi*, 8, 123–138.
- Şemşit, S., Uçar, A., & Yüksel, M. A. (2016). Avrupa Birliği politikaları perspektifinden Türkiye'de belediyelerin sunduğu engelli hizmetleri. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ICEBSS Özel Sayısı)*, 205–223.
- Teke, O., Kılınç, M., Geriş, A., & Çukurbası, B. (2023, 20–22 Eylül). Yükseköğretim düzeyi sanal gerçeklik destekli uzaktan öğrenme ortamlarında işitme engelli öğrencilere uygun geri bildirim sistemleri. *BİLTEVT 2023*, Eskişehir (ss. 52–53).
- Tuncer, K. A. (2017). Rezidüel işitme engelliler için piyano eğitimi. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(16), 1693–1698.
- Uçar, A., & Şemşit, S. (2019, 18–20 Haziran). Avrupa Birliği üyelik sürecinde engelsiz/erişilebilir kent uygulamalarında engelli istihdamı: Manisa Büyükşehir Belediyesi örneği. *TAEM Uluslararası Sosyal Politikalar Kongresi [Özet bildir]*.
- Uçar, M., & Uçar, E. (2014, 23–25 Eylül). Görme engelli bireyler için web sayfalarında erişilebilirlik kuralları. *Uluslararası Engelsiz Bilişim 2014 Kongresi*, İzmir (ss. 16).
- Uz, U., Uz, D., & Çelik, O. (2018, 7–11 Kasım). Baş dönmesi–Engellilik Envanteri'nin değerlendirilmesinde akıllı telefon/tablet uygulaması. 40. *Türk Ulusal KBB ve Baş Boyun Cerrahisi Kongresi*, Antalya (ss. 57).
- Uzun, Y., Kalaç, M. Ö., Kılınç, M., Teke, İ., & Arık, Ç. (2020, 16–17 Ekim). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim için artırılmış gerçeklik yaklaşımı ve engelli öğrencilere uyarlanması. *Narratives on Online Education Conference*, Lefkoşa (Tam metin bildir).
- Yanikkerem, E., & Esmeray, N. (2021, 11 Şubat). İşitme engelli kadınlara verilen eğitimin Pap smear testi yaptırmaya davranışlarına etkisi. *World Women Conference-II*, Azerbaycan.
- Yanikkerem, E., & Esmeray, N. (2017, 13–15 Nisan). İşitme ve konuşma engelli kadınların yaşadığı güçlükler. I. *Uluslararası IV. Ulusal Bireysel Gelişim Günleri Kongresi*, İzmir.
- Yazıcı, E., & Alımanoglu Yemişçi, D. (2010, 4–6 Kasım). Engellilere ilişkin sivil toplum kuruluşlarının sorunları: İzmir ili bakımından bir değerlendirme. II. *Sosyal Haklar Ulusal Sempozyumu*, Denizli (ss. 187–215).
- Yıldız, K., Pepe, O., Sarıtaş, N., & Özkatar Kaya, E. (2012). 12–16 yaş ergen işitme engelli sporcuların cinsiyet faktörlerine göre sosyal kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Niğde Üniversitesi BESB Dergisi*, 6(1), 56–61.
- Yirmibeşoğlu, F., & Özmen, E. (2025). Engelli ve mekân. İçinde Y. Aksoy Yıldız & E. Duyan (Ed.), *DAKAM Doğu Akdeniz Araştırmalar Merkezi* (ss. 369–388).

5.2. Türkiye Engelsiz Bilişim Platformu Yayın ve Raporları

- Engelsiz Bilişim Raporu 2026 – Nisan 2026
- Engelsiz Bilişim 2025: Yapay Zeka Çağında Erişilebilirlik Kitap Kapağı (Pdf) – Kitap (Pdf)
- Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı: “Kütüphanelerin Dijital, Mekansal ve Materyal Erişilebilirliği” Kitabı
- Biltevt2025: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2025 Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı
- Engelsiz Bilişim 2024: Engelsiz Yaşam Teknolojileri Kitap Kapağı (Pdf) – Kitap (Pdf)
- Engelsiz Bilişim 2023: Engelsiz Dijital Dönüşüm Kitap Kapağı (Pdf) – Kitap (Pdf)
- Biltevt2023: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2023 Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı
- Erişilebilir Kütüphaneler: Sorunlar ve Çözüm Önerileri Kitabı (2022)
- Engelsiz Bilişim Raporu (2023)
- ENGELSİZ BİLİŞİM 2022: TEKNOLOJİ IŞIĞINDA YAŞAM KİTABI
- Biltevt2022: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2022 Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı
- Engelsiz Bilişim 2021 Kitabı (PDF)
- Biltevt2021: Uluslararası Engelsiz Bilişim 2021 – Program ve Bildiri Özetleri Kitabı
- Erişilebilir Kütüphaneler Çalıştayı 2021 Sonuç Raporu – 28-29 Mayıs 2021 – Aydın
- **COVID-19 MÜCADELESİ KAPSAMINDA UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİNDE ENGELLİ ÖĞRENCİLERİN DURUMU SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ- 2020**
- Biltevt2020: Bilişim Teknolojilerinde Evrensel Tasarım Çalıştayı Sonuç Raporu
- Engelsiz Bilişim 2019 Kitabı (Pdf)
- Engelsiz Bilişim Raporu 2019 – (Temmuz 2019)
- BİLTEVT 2019 – Uluslararası Engelsiz Bilişim 2019 Bildiri Özetleri Kitabı
- Biltevt2018 Uluslararası Engelsiz Bilişim 2018 Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı
Biltevt2015 Uluslararası Engelsiz Bilişim 2015 Kongresi Bildiri Özetleri Kitabı
- BİLTEVT2014 Uluslararası Engelsiz Bilişim 2014 Kongresi Program ve Bildiri Özetleri Kitabı
- TBD “Bilişimle Engelleri Kaldırıyoruz Çalıştay Raporu”
- Engelsiz Bilişim 2013 Sempozyumu Bildiri Kitabı (PDF)
- HASTANE RANDEVU MERKEZİ – WEB SİTESİ ERİŞİLEBİLİRLİK UYUM DEĞERLENDİRME RAPORU
- Engelsiz Bilişim Raporu – Bilgi Toplumu Stratejisinin Yenilenmesi Projesi “Toplumsal Dönüşüm” Odak Grup Çalışmaları
- Fatih Çalıştayı Raporu 2013
- Bilgi ve İletişim Teknolojilerinde ENGELSİZ ERİŞİM Raporu (Tam metni)

- Engelli Vatandaşların Elektronik Haberleşme Hizmetlerine Engelsiz Erişebilmelerinin Sağlanması Hakkında Rapor
- Engellilerin Bilişimden Beklentileri Konulu Anket Çalışması Sonuçları
- Erişilebilirlik Günleri 2012 Raporu
- CEBIT-Engelsiz Bilişim Günleri Raporu
- Engelsiz Bilişim 2012 Sempozyum Sonuç Raporu (PDF)
- Engelsiz Bilişim 2012 Sempozyum Sonuç Raporu (Word)
- Engelsiz Bilişim 2012 Sempozyumu Sonuç Bildirisi
- Engelsiz Bilişim 2011 Sempozyumu Sonuç Raporu
- Engelsiz Bilişim 2011 Sempozyumu Sonuç Bildirgesi
- Engelsiz Bilişim 1. Toplantısı
- Engelsiz Bilişim 2. Toplantısı
- Engelsiz Bilişim 2. Toplantısı Sonuç Bildirisi
- Engelsiz Bilişim Günleri Sonuç Raporu

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

AKADEMİK BİRİMLER

MEKANSAL ERİŞİLEBİLİRLİK RAPORU

2024

İçindekiler

1. GİRİŞ	3
1.1. Çalışmanın Amacı	3
1.2. Mekansal Erişilebilirlik Kriterleri	4
1.3. Kullanılan Değerlendirme Yöntemi	4
2. AKADEMİK BİRİMLERE GÖRE DEĞERLENDİRME	5
2.2. Fakülteler	5
2.3. Yüksekokullar	5
2.4. Meslek Yüksekokulları	5
2.5. Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Puanlama	6
2.6. Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Genel Değerlendirme	7
3. MEKANSAL ERİŞİLEBİLİRLİK KATEGORİLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRME	9
3.1. Yönlendirici Levha (Tabela) ve Uyarıcı İşaretler	9
3.2. Merdivenler	9
3.3. Rampalar	9
3.4. Asansörler	9
3.5. Kaldırma ve İletme Platformu (Platform Asansörleri)	10
3.6. Korkuluk, Tırabzan ve Tutamaklar	10
3.7. Girişler	10
3.8. Acil Çıkışlar ve Kurtarma Alanları	10
3.9. Geçit, Hol ve Koridorlar	11
3.10. Kapılar	11
3.11. Pencerefer	11
3.12. İç Mekanda Dolaşım	11
3.13. Odalar	12
3.14. Islak Hacimler - Tuvaletler	12
3.15. Yemekhane ve Kafeteryalar	12
3.16. Uzanma Mesafeleri	12
4. SWOT ANALİZİ	13
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	14

1. GİRİŞ

Bu rapor, Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nin akademik birimlerindeki mekansal erişilebilirlik durumunu değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Erişilebilirlik, her bireyin eğitim, sosyal yaşam ve diğer alanlarda bağımsız olarak hareket edebilmesi ve bu alanlara engelsiz erişim sağlayabilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu doğrultuda, üniversitenin çeşitli akademik birimlerinde yapılan incelemeler, mekansal erişilebilirlik kriterleri çerçevesinde değerlendirilmiş ve sonuçlar bu raporda sunulmuştur. Değerlendirme formu olarak Yüksek Öğrenim Kurumu tarafından düzenlenen Engelsiz Üniversite Ödülleri Mekânsal Erişilebilirlik formu kullanılmıştır. Form her akademik birimde Engelli Birim Sorumlusu ve bir idari personelce doldurulmuş, ayrıca formda "evet" olarak belirtilen hususlarla ilgili kanıt sunulmuştur.

Ele alınan ana kriterler, yönlendirici levha ve uyarıcı işaretlerden başlamak üzere, merdivenler, rampalar, asansörler, kaldırma ve iletme platformları, korkuluk ve tırabzanlar, girişler, acil çıkışlar ve kurtarma alanları, geçitler, holler, koridorlar, kapılar, pencereler, iç mekânda dolaşım alanları, odalar, ıslak hacimler, yemekhane ve kafeteryalar gibi üniversite yaşamının temel unsurlarını kapsamaktadır. Ayrıca, manuel ve akülü tekerlekli sandalye kullanıcıları için uzanma mesafeleri de göz önünde bulundurulmuştur.

Akademik birimlere yönelik yapılan değerlendirmeler, her bir kriter için "evet", "evet (kanıtsız)", "hayır" ve "belirsiz" seçenekleriyle yanıtlanmış ve bu şekilde üniversitenin genel erişilebilirlik durumu ortaya konmuştur. Bu raporda, elde edilen sonuçlar ışığında üniversitenin mekansal erişilebilirlik açısından güçlü ve zayıf yönleri tespit edilerek, bu alanda yapılması gereken iyileştirme çalışmaları için önerilerde bulunulacaktır.

Raporun devam eden bölümlerinde, her bir kriter bazında yapılan değerlendirmeler ayrıntılı olarak ele alınacak ve sonuçlar bir bütün halinde sunulacaktır.

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın temel amacı, üniversitenin akademik birimlerinde mekansal erişilebilirlik kriterlerine ne derece uyulduğunu sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Engelli bireylerin üniversite kampüsü içerisinde karşılaştıkları erişim engellerinin belirlenmesi, bu çalışmanın ana odak noktasıdır. Bu bağlamda, çalışmanın çıktıları hem üniversite yönetimine hem de kullanıcılara yönelik somut öneriler sunarak, erişilebilirlik standartlarının iyileştirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca, bu çalışma, üniversitenin engelli öğrencilere, akademik ve idari personele sunduğu hizmetlerin niteliğini artırmak için bir rehber niteliğinde olacaktır.

1.2. Mekansal Erişilebilirlik Kriterleri

Mekansal erişilebilirlik, fiziksel çevrenin herkes için erişilebilir ve kullanışlı olmasını sağlamak amacıyla yapılan düzenlemeleri ifade eder. Engelli bireylerin, özellikle hareket kısıtlılığı olan kişilerin, eğitim-öğretim süreçlerine ve kampüs yaşamına tam katılımını sağlamak, mekansal erişilebilirlik standartlarının sağlanması ile mümkündür. Bu çalışma kapsamında, üniversitenin farklı akademik birimlerinde belirlenen kriterler arasında yönlendirici levhalar ve uyarıcı işaretler, hissedilebilir yüzeyler ve kat planları, bina girişlerindeki rampa ve asansörler, lavaboların erişilebilirliği, otopark alanlarının uygunluğu gibi pek çok unsur yer almaktadır.

Bu kriterler, engelli bireylerin kampüs içerisindeki günlük yaşamlarını kolaylaştırmak ve eğitim-öğretim süreçlerine engelsiz bir şekilde katılmalarını sağlamak için belirlenmiştir. Her bir kriter, ulusal ve uluslararası erişilebilirlik standartlarına göre belirlenmiş olup, değerlendirmeler bu standartlar ışığında gerçekleştirilmiştir.

1.3. Kullanılan Değerlendirme Yöntemi

Değerlendirme süreci, üniversitenin akademik birimlerinde mekansal erişilebilirlik kriterlerinin mevcut durumunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Her bir akademik birim, belirlenen kriterlere göre 'EVET', 'EVET Kanıtsız', 'HAYIR' ve 'BELİRSİZ' olmak üzere dört farklı cevap seçeneği ile değerlendirilmiştir.

'EVET' cevabı, ilgili mekansal erişilebilirlik kriterinin tamamen sağlandığını ve kullanıcılar açısından bir engel teşkil etmediğini ifade eder. 'EVET Kanıtsız' cevabı, uygulamanın mevcut olduğunu ancak akademik birim tarafından kanıt sunulmadığını gösterir.

'HAYIR' cevabı, mekansal erişilebilirlik kriterinin karşılanmadığını ve bu durumun, engelli bireylerin erişimini zorlaştırdığını veya engellediğini belirtir. 'BELİRSİZ' cevabı ise, ilgili kriterin değerlendirilmesinde net bir sonuca ulaşamadığını, dolayısıyla kriterin durumu hakkında kesin bir yargıya varılamadığını ifade eder.

Bu dört cevap türü üzerinden yapılan değerlendirmeler, üniversitenin genel mekansal erişilebilirlik durumunu ortaya koymak amacıyla analiz edilmiştir. Bu analizler, hem genel hem de birim bazında mevcut durumun iyileştirilmesine yönelik öneriler geliştirmek için bir temel oluşturmaktadır.

2. AKADEMİK BİRİMLERE GÖRE DEĞERLENDİRME

2.1.Enstitüler

Manisa Celal Bayar Üniversitesi'ndeki enstitülerin mekânsal erişilebilirlik durumu, genellikle karmaşık ve çok yönlü ihtiyaçları olan birimler olarak değerlendirilmektedir. Enstitüler, lisansüstü düzeyde eğitim ve araştırma faaliyetlerinin yoğun olduğu yerler olduğundan, bu alanların erişilebilirliği, engelli öğrencilerin akademik başarılarını doğrudan etkileyebilir. Yapılan değerlendirmelerde, enstitülerin birçoğunun özellikle yönlendirici levha ve uyarıcı işaretler, rampalar ve asansörler gibi temel erişilebilirlik unsurlarında eksiklikleri olduğu görülmüştür. Bu durum, enstitülerin fiziksel erişilebilirliklerini artırmaya yönelik acil düzenlemeler ve iyileştirmeler yapılmasını gerektirmektedir.

2.2. Fakülteler

Üniversitenin fakülteleri, geniş öğrenci kitlelerine hizmet veren ve çok sayıda akademik faaliyetin gerçekleştiği birimler olarak mekansal erişilebilirlik açısından kritik öneme sahiptir. Fakültelerde yapılan değerlendirmeler, genel olarak merdivenler, rampalar ve girişler gibi fiziksel unsurların erişilebilirlik standartlarına uygun olduğunu, ancak bazı fakültelerde bu unsurların eksik veya yetersiz olduğunu göstermiştir. Özellikle acil çıkışlar ve kurtarma alanları gibi güvenlik açısından hayati öneme sahip alanlarda eksiklikler dikkat çekmektedir. Bu nedenle, fakültelerdeki mekansal erişilebilirlik şartlarının iyileştirilmesi, hem öğrencilerin hem de personelin güvenliğini ve bağımsız hareket kabiliyetini artıracaktır.

2.3. Yüksekokullar

Yüksekokullar, fakültele kıyasla daha küçük ölçekli birimler olmasına rağmen, mekansal erişilebilirlik konusunda benzer zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Yapılan incelemeler, yüksekokulların birçoğunda özellikle korkuluklar, tırabzanlar ve tutamaklar gibi güvenlik unsurlarının yeterli düzeyde olmadığı, bazı birimlerde ise rampa ve asansör gibi erişilebilirlik öğelerinin eksik olduğu tespit edilmiştir. Bu eksiklikler, özellikle engelli öğrencilerin yüksekokullardaki eğitimlerine engelsiz bir şekilde devam edebilmeleri açısından önemli bir sorun teşkil etmektedir. Yüksekokulların bu eksiklikleri gidermek için kapsamlı bir erişilebilirlik denetimi yapması ve gerekli düzenlemeleri hızla hayata geçirmesi gerekmektedir.

2.4. Meslek Yüksekokulları

Meslek Yüksekokulları, uygulamalı eğitimlerin yoğun olarak verildiği ve teknik donanımların kullanıldığı birimler olarak, mekansal erişilebilirlik açısından özgün ihtiyaçlar barındırmaktadır. Değerlendirmeler, meslek yüksekokullarının genellikle geniş alanlara yayılmış binalarda yer aldığı ve bu nedenle erişilebilirlik unsurlarının

daha kapsamlı ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bazı meslek yüksekokullarında girişler, iç mekânda dolaşım alanları ve ıslak hacimler gibi temel unsurlarda erişilebilirlik eksiklikleri bulunmaktadır. Bu durum, engelli öğrencilerin eğitim süreçlerini olumsuz yönde etkileyebileceği için, meslek yüksekokullarında erişilebilirlik koşullarının iyileştirilmesi ve bu alanlarda daha fazla farkındalık oluşturulması önem arz etmektedir.

2.5. Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Puanlama

"Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Puanlama Tablosu," üniversitenin çeşitli akademik birimlerinin fiziksel erişilebilirlik durumunu detaylı bir şekilde değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Tablo, her birimin erişilebilirlik kriterlerine ne ölçüde uyum sağladığını gösteren veriler sunar. Bu değerlendirmede "EVET," "EVET Kanıtsız," "HAYIR," ve "BELİRSİZ" gibi yanıtlar kullanılarak, her birimdeki erişilebilirlik durumu belirlenmiştir.

Tabloda yer alan "Toplam Puan," birimlerin erişilebilirlik açısından ne kadar iyi durumda olduklarını göstermektedir. "EVET" ve "EVET Kanıtsız" yanıtları, erişilebilirlik kriterlerine uygunluğu işaret ederken; "HAYIR" ve "BELİRSİZ" yanıtları, birimlerdeki eksiklikleri ortaya koymaktadır. Bu puanlama, üniversitenin fiziksel erişilebilirlik standartlarını iyileştirmek amacıyla hangi alanlara odaklanması gerektiği konusunda yol gösterici bir araç sunmaktadır.

Ayrıca, her birim için yapılan kısa değerlendirmeler, ilgili birimin güçlü ve zayıf yönlerini öne çıkararak, iyileştirilmesi gereken alanları net bir şekilde tanımlamaktadır. Bu tablo, üniversitenin mekansal erişilebilirlik konusundaki mevcut durumunu anlamak ve geliştirme çalışmaları için bir temel oluşturmak amacıyla kullanılabilir.

Tablodan elde edilen sonuçlar, üniversitenin akademik birimlerinin mekansal erişilebilirlik açısından farklı seviyelerde olduğunu göstermektedir. Bazı birimler, yüksek "EVET" puanları ile genel olarak erişilebilirlik kriterlerine uygunluk gösterirken, diğer birimlerde "HAYIR" ve "BELİRSİZ" yanıtlarının fazla olması, erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler olduğunu ortaya koymaktadır.

Özellikle bazı birimlerde yönlendirme levhaları, hissedilebilir yüzeyler ve erişilebilir girişler gibi temel erişim unsurlarının eksik olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum, fiziksel erişimin iyileştirilmesi için bu birimlerde odaklanması gereken alanların bulunduğunu işaret etmektedir. Öte yandan, "Erişilebilir" olarak değerlendirilen birimlerde ise mevcut iyi uygulamaların diğer birimlere yayılması, genel erişilebilirlik standartlarının yükseltilmesine katkı sağlayacaktır.

Tablo: Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Puanlama Tablosu

Akademik Birim	Toplam Puan	Evet	Evet (Kanıtsız)	Hayır	Belirsiz	Toplam Cevap
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	128.0	117.0	11.0	21.0	1.0	150.0
EĞİTİM FAKÜLTESİ	121.0	69.0	52.0	70.0	0.0	191.0
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	84.0	84.0	0.0	35.0	20.0	139.0
GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	70.0	70.0	0.0	68.0	1.0	139.0
HASAN FERDİ TURGUTLU TEKNOLOJİ FAKÜLTESİ	0.0	0.0	0.0	1.0	1.0	2.0
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	127.0	111.0	16.0	20.0	8.0	155.0
İLAHİYET FAKÜLTESİ	34.0	34.0	0.0	105.0	0.0	139.0
İLETİŞİM VE İŞLETME FAKÜLTESİ	111.0	107.0	4.0	24.0	8.0	143.0
MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	186.0	93.0	93.0	38.0	8.0	232.0
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	92.0	79.0	13.0	56.0	4.0	152.0
SALİHLİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	104.0	97.0	7.0	27.0	15.0	146.0
TIP FAKÜLTESİ	64.0	53.0	11.0	78.0	8.0	150.0
UYGULAMALI BİLİMLER FAKÜLTESİ	132.0	117.0	15.0	16.0	6.0	154.0
TÜTÜN EKSPERLİĞİ YÜKSEKOKULU	12.0	11.0	1.0	128.0	0.0	140.0
YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU	152.0	123.0	29.0	14.0	2.0	168.0
AHMETLİ MESLEK YÜKSEKOKULU	126.0	119.0	7.0	18.0	2.0	146.0
AKŞİHAR MESLEK YÜKSEKOKULU	12.0	11.0	1.0	128.0	0.0	140.0
ALAŞEHİR MESLEK YÜKSEKOKULU İDARİ BİNA	27.0	26.0	1.0	98.0	15.0	140.0
ALAŞEHİR MESLEK YÜKSEKOKULU EĞİTİM BİNASI	41.0	41.0	0.0	84.0	14.0	139.0
DEMİRCİ MESLEK YÜKSEKOKULU	44.0	30.0	14.0	108.0	1.0	153.0
GÖRDES MESLEK YÜKSEKOKULU	52.0	50.0	2.0	83.0	6.0	141.0
KIRKAĞAÇ MESLEK YÜKSEKOKULU	58.0	47.0	11.0	91.0	1.0	150.0
KÖPRÜBAŞI MESLEK YÜKSEKOKULU	68.0	60.0	8.0	57.0	22.0	147.0
KULA MESLEK YÜKSEKOKULU	44.0	41.0	3.0	71.0	27.0	142.0
MANİSA TEKNİK BİLİMLER YÜKSEKOKULU	51.0	50.0	1.0	74.0	15.0	140.0
SALİHLİ MESLEK YÜKSEKOKULU	49.0	49.0	0.0	84.0	6.0	139.0
SARIGÖL MESLEK YÜKSEKOKULU	60.0	60.0	0.0	77.0	2.0	139.0
SARUHANLI MESLEK YÜKSEKOKULU	67.0	67.0	0.0	70.0	2.0	139.0

2.6. Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Genel Değerlendirme

Tabloda, üniversitenin akademik birimlerinin mekansal erişilebilirlik açısından değerlendirilmesini özetlemektedir. Her akademik birim, mekansal erişilebilirlik kriterlerine göre incelenmiş ve "Erişilebilir," "Kısmen Erişilebilir," "Az Erişilebilir," ve "Erişilebilirlik Problemi" kategorilerinden birine dahil edilmiştir. Bu kategoriler, birimlerin fiziksel erişim açısından güçlü ve zayıf yönlerini belirlemek amacıyla kullanılmıştır.

Genel değerlendirme sütununda, her bir akademik birim için belirgin eksiklikler veya olumlu yönler vurgulanmıştır. Örneğin, bazı birimlerde yönlendirme levhaları ve diğer erişim kolaylaştırıcı unsurlar eksik bulunmuş, bu da erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan, bazı birimlerde çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak yine de küçük çapta eksiklikler tespit edilmiştir. Bu değerlendirmeler, üniversitenin fiziksel erişilebilirlik açısından daha iyileştirilmesi gereken alanları belirlemek için yol gösterici olacaktır.

Tablo: Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Genel Değerlendirme Tablosu

Akademik Birim İsmi	Genel Değerlendirme	Değerlendirme Sonucu
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
EĞİTİM FAKÜLTESİ	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Kısmen Erişilebilir
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
HASAN FERDİ TURGUTLU TEKNOLOJİ FAKÜLTESİ	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
İLÂHİYET FAKÜLTESİ	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
İLETİŞİM VE İŞLETME FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
SALİHLİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
TIP FAKÜLTESİ	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
UYGULAMALI BİLİMLER FAKÜLTESİ	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
TÜTÜN EKSPERLİĞİ YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
AHMETLİ MESLEK YÜKSEKOKULU	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
AKSİHAR MESLEK YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
ALAŞEHİR MESLEK YÜKSEKOKULU İDARİ BİNA	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
ALAŞEHİR MESLEK YÜKSEKOKULU EĞİTİM BİNASI	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
DEMİRCİ MESLEK YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
GÖRDES MESLEK YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
KIRKAĞAÇ MESLEK YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
KÖPRÜBAŞI MESLEK YÜKSEKOKULU	Çoğu mekansal erişim kriteri sağlanmış, ancak bazı alanlarda eksiklikler mevcut.	Kısmen Erişilebilir
KULA MESLEK YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
MANİSA TEKNİK BİLİMLER YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
SALİHLİ MESLEK YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
SARIGÖL MESLEK YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi
SARUHANLI MESLEK YÜKSEKOKULU	Erişilebilirlik konusunda önemli eksiklikler var, özellikle yönlendirme levhalarında.	Erişilebilirlik Problemi

3. MEKANSAL ERİŞİLEBİLİRLİK KATEGORİLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRME

3.1. Yönlendirici Levha (Tabela) ve Uyarıcı İşaretler

Yönlendirici levhaların mevcut konumları ve yüksekliği, görme engelli bireyler için oldukça uygundur. Kontrast renk kullanımı, işaretlerin okunabilirliğini artırmaktadır. Ancak, Braille alfabesi ve sesli bilgilendirme sistemlerinin eksikliği, özellikle görme engelli bireyler için büyük bir engel oluşturmaktadır. Önerim, bu eksikliklerin giderilmesi için ek işaretler ve teknolojik çözümler geliştirilmesidir. Ayrıca, yönlendirme sisteminin kullanıcı geri bildirimlerine dayalı olarak güncellenmesi, erişilebilirliği artıracaktır.

3.2. Merdivenler

Merdivenlerin genişliği ve sahanlıkları, genel olarak yeterli seviyededir. Ancak, bazı merdivenlerde sahanlık alanlarının yetersiz olduğu ve kayma riskinin bulunduğu gözlemlenmiştir. Merdiven basamaklarının belirgin bir şekilde işaretlenmesi, görme engelli bireylerin güvenliğini artıracaktır. Ayrıca, merdivenlerin yanlarında asansör veya rampaların bulunması gerektiği unutulmamalıdır. Bu nedenle, mevcut merdivenlerin güvenliğini artıracak düzenlemeler yapılmalı ve bu alanların düzenli kontrolü sağlanmalıdır.

3.3. Rampalar

Rampalar, engelli bireyler için kritik bir erişim aracıdır. Bazı rampalar uygun eğim ve genişlikte tasarlanmışken, diğerleri standartlara uymamaktadır. Özellikle kaymaz yüzeyler kullanılmadığı durumlar, güvenlik açısından sorun teşkil etmektedir. Ayrıca, rampaların başlangıç ve bitiş noktalarında yeterli alan olmaması, erişim zorluğu yaratmaktadır. Rampaların yapımı sırasında daha sıkı standartların uygulanması ve mevcut rampaların gözden geçirilmesi önerilmektedir. Böylece, rampaların işlevselliği artırılacaktır.

3.4. Asansörler

Asansörler, katlar arası ulaşımında önemli bir rol oynamaktadır. Genel olarak mevcut asansörlerin genişliği ve düğme yükseklikleri, engelli bireylerin kullanımına uygundur. Ancak, bazı binalarda asansörlerin yetersizliği ve bakım eksiklikleri dikkat çekmektedir. Ayrıca, asansörlerdeki sesli ve görsel bilgilendirme sistemleri eksikliği, erişilebilirliği azaltmaktadır. Bu nedenle, asansörlerin düzenli bakımının yapılması ve kullanıcı dostu hale getirilmesi için gerekli adımlar atılmalıdır. Engelli bireyler için özel düğme ve sistemlerin eklenmesi önerilmektedir.

3.5. Kaldırma ve İletme Platformu (Platform Asansörleri)

Kaldırma platformları, özellikle hareket kısıtlı bireyler için kritik bir erişim aracıdır. Ancak, mevcut platform asansörlerinin sayısı yetersizdir ve bazı binalarda bu platformların bulunmadığı tespit edilmiştir. Bu durum, engelli bireylerin katlar arası geçişlerini zorlaştırmakta ve erişilebilirliği olumsuz etkilemektedir. Platformların doğru bir şekilde yerleştirilmesi ve bakımının düzenli yapılması, güvenli bir kullanım için şarttır. Ek olarak, platformların acil durumlarda da kullanılabilir hale getirilmesi önemlidir.

3.6. Korkuluk, Tırabzan ve Tutamaklar

Korkuluklar ve tutamaklar, merdivenler ve rampalarda bireylerin güvenliğini artırmak için kritik öneme sahiptir. Mevcut tutamakların bazıları uygun yükseklikte olmasına rağmen, bazı alanlarda yetersiz kalmaktadır. Ayrıca, korkulukların sağlamlığı ve tutamakların doğru konumlandırılması, düşme riskini azaltacaktır. Korkulukların belirgin bir şekilde işaretlenmesi ve tutamakların her zaman ulaşılabilir olması, erişilebilirliği artıracaktır. Bu alanların sık sık kontrol edilmesi, güvenliğin sağlanması açısından kritik olacaktır.

3.7. Girişler

Girişlerin genişliği ve erişilebilirliği, kampüs içinde hareket eden bireyler için hayati önem taşımaktadır. Çoğu girişin genişliği yeterli olmasına rağmen, otomatik kapı sistemlerinin eksikliği dikkat çekmektedir. Engelli bireylerin giriş çıkışlarını kolaylaştıracak sistemlerin kurulması, erişilebilirliği artıracaktır. Ayrıca, giriş alanlarının düzenli olarak temizlenmesi ve engellerin kaldırılması da önemlidir. Girişlerin daha kullanıcı dostu hale getirilmesi için, otomatik kapı sistemleri ve genişletilmiş yollar önerilmektedir.

3.8. Acil Çıkışlar ve Kurtarma Alanları

Acil çıkışların erişilebilirliği, acil durumlar için hayati bir gerekliliktir. Mevcut acil çıkışların bazıları engelli bireyler için uygun olmamakta, bu durum tehlikeli sonuçlar doğurabilir. Acil çıkış yollarının net bir şekilde işaretlenmesi ve düzenli olarak kontrol edilmesi gerekmektedir. Ayrıca, kurtarma alanlarının erişilebilirliği de göz önünde bulundurulmalıdır. Bu alanların, acil durumlarda güvenli bir sığınak olarak işlev görmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması önerilmektedir.

3.9. Geçit, Hol ve Koridorlar

Geçitler ve koridorlar, kampüs içindeki dolaşımı kolaylaştıran önemli alanlardır. Koridorların genişliği genel olarak yeterli olmakla birlikte, bazı geçitlerde engellerin bulunması dolaşımı zorlaştırmaktadır. Bu alanlarda düzenli temizlik ve düzenleme yapılması, erişilebilirliği artıracaktır. Ayrıca, koridorların aydınlatmasının yeterli olması, görsel algıyı güçlendirecektir. Bu nedenle, geçitlerin ve koridorların düzenli olarak gözden geçirilmesi ve engellerin kaldırılması önemlidir.

3.10. Kapılar

Kapılar, erişilebilirlik açısından kritik bir unsurdur. Mevcut kapıların genişliği, engelli bireylerin rahatça geçiş yapabilmesi için yeterli görünmektedir. Ancak, kapı açılma yönlerinin ve otomatik kapı sistemlerinin eksikliği dikkat çekmektedir. Kapıların kolay açılabilir olması, özellikle hareket kısıtlılığı olan bireyler için büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, kapı sistemlerinin gözden geçirilmesi ve otomatik sistemlerin kurulması önerilmektedir. Kapıların güvenliğinin artırılması, genel erişilebilirlik açısından fayda sağlayacaktır.

3.11. Pencereler

Pencerelerin erişilebilirliği, iç mekanın hava alması ve doğal ışık alması açısından önemlidir. Ancak, pencerelerin açılma mekanizmalarının erişilebilirliği konusunda yeterli bilgi bulunmamaktadır. Engelli bireyler için pencerelerin kullanımının kolaylaştırılması gerektiği göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca, pencere yerleşimlerinin uygun yüksekliğe yerleştirilmesi, erişilebilirliği artıracaktır. Pencerelerin güvenli bir şekilde açılabilmesi için mekanizmaların gözden geçirilmesi ve gerekli değişikliklerin yapılması önerilmektedir.

3.12. İç Mekânda Dolaşım

İç mekânda dolaşım, bireylerin alanlar arasında rahatça geçiş yapabilmesi için kritik öneme sahiptir. Dolaşım alanlarının yeterliliği, engelli bireylerin hareket kabiliyetini doğrudan etkilemektedir. Mevcut alanlarda dar geçitler ve engellerin varlığı, dolaşımı zorlaştırmaktadır. Dolaşım yollarının net bir şekilde belirlenmesi ve düzenli olarak kontrol edilmesi önerilmektedir. Ayrıca, iç mekanın aydınlatması ve işaretlemelerinin yeterli olması, erişilebilirliği artıracaktır.

3.13. Odalar

Odaların erişilebilirliği, eğitim ve sosyal etkinlikler için önemlidir. Mevcut odaların bazıları engelli bireyler için uygun genişlikte olmasına rağmen, iç düzenlemelerin eksik olduğu görülmektedir. Mobilyaların yerleşimi ve kullanılabilir alanlar, erişilebilirliği etkileyen unsurlardır. Odaların düzenlemeleri yapılırken, engelli bireylerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalıdır. Ek olarak, odaların kapılarının genişliği ve açılma yönleri de erişilebilirliği artıracak şekilde düzenlenmelidir.

3.14. Islak Hacimler - Tuvaletler

Islak hacimler, özellikle tuvaletler, engelli bireyler için kritik bir erişim alanıdır. Mevcut tuvaletlerin bazıları engelli kullanımına uygun olarak tasarlanmakla birlikte, sayısının yetersiz olduğu gözlemlenmiştir. Ayrıca, tuvaletlerdeki yardımcı ekipmanların eksikliği, erişilebilirliği kısıtlamaktadır. Bu alanların düzenlenmesi, genel erişilebilirliği artıracaktır. Engelli tuvaletlerinin sayısının artırılması ve bu alanların düzenli olarak kontrol edilmesi önerilmektedir.

3.15. Yemekhane ve Kafeteryalar

Yemekhane ve kafeteryaların erişilebilirliği, sosyal etkileşim ve beslenme ihtiyaçları açısından önem taşımaktadır. Mevcut alanların düzeni, engelli bireylerin rahatça hizmet alabilmesi için yeterli değildir. Ayrıca, yemek alma ve oturma alanlarının erişilebilirliği ile ilgili veri eksiklikleri bulunmaktadır. Bu alanların düzenlenmesi, tüm bireyler için daha kapsayıcı bir deneyim sunacaktır. Yemekhane ve kafeteryalarda, ulaşım yollarının genişletilmesi ve oturma düzeninin gözden geçirilmesi önerilmektedir.

3.16. Uzanma Mesafeleri

Uzanma mesafeleri, özellikle tekerlekli sandalye kullanıcıları için kritik bir konudur. Manuel ve akülü tekerlekli sandalyelerin erişim alanlarının uygunluğu, bireylerin günlük yaşamlarını etkilemektedir. Mevcut alanlarda uzanma mesafelerinin yeterli olup olmadığına dair eksik bilgiler söz konusudur. Bu nedenle, uzanma mesafelerinin gözden geçirilmesi ve gerekli düzenlemelerin yapılması önerilmektedir. Ayrıca, bu alanlarda kullanıcı deneyimlerinin dikkate alınması, erişilebilirliği artıracaktır.

4. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönler (Strengths):

1. **Var olan Erişilebilirlik Uygulamaları:** Üniversitenin bazı akademik birimlerinde erişilebilirlik konusunda belirli standartların karşılandığı, örneğin asansörlerin uygun olması veya yönlendirme levhalarının iyi düzenlenmiş olması.
2. **Mevcut Farkındalık ve İyi Niyet:** Üniversitenin erişilebilirlik konusuna yönelik bilinçli adımlar atmış olması ve engelsiz üniversite ödülleriine başvurması, kurumda bu konuya dair bir farkındalık ve sorumluluk bilincinin var olduğunu gösterir.
3. **Çeşitli Akademik Birimlerde Altyapının İyileştirilmiş Olması:** Bazı akademik birimlerde altyapının standartlara uygun hale getirilmiş olması, bu birimlerde erişilebilirliğin sağlanmış olduğunu gösterir.

Zayıf Yönler (Weaknesses):

1. **Eksik veya Yetersiz Erişilebilirlik Uygulamaları:** Üniversitenin bazı birimlerinde, özellikle fiziksel engelliler için yeterli erişilebilirlik sağlanmamış olabilir. Örneğin, rampalar, asansörler veya tuvaletler gibi kritik alanlarda standartların karşılanamaması.
2. **Kanıtızsız "EVET" Cevapları:** Erişilebilirlik standartlarının kanıtlanmamış olması, verilen bazı "EVET" cevaplarının gerçek durumu tam olarak yansıtmama olasılığını artırır ve bu da güvenilirliği azaltabilir.
3. **Tutarsız Erişilebilirlik Uygulamaları:** Akademik birimler arasında erişilebilirlik uygulamaları açısından tutarsızlıklar olabilir, bu da öğrenci ve personel için eşit bir deneyim sağlamada zorluk yaratabilir.

Fırsatlar (Opportunities):

1. **Engelsiz Üniversite Ödüllerine Başvuru:** Bu ödüller için yapılan başvuru, üniversitenin erişilebilirlik standartlarını geliştirmek için bir fırsat olarak değerlendirilebilir. Bu süreç, eksikliklerin giderilmesi ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılması için bir itici güç olabilir.
2. **Yeni Teknolojilerin Entegrasyonu:** Dijital dönüşüm ve yeni teknolojilerin kullanımı, özellikle engelli bireyler için üniversite kampüsünde erişilebilirliği artırmak adına fırsatlar sunar.
3. **Finansman ve Destek Programları:** Erişilebilirlik alanında devlet veya özel sektör destekli fonlar ve projeler, üniversitenin bu konuda yapacağı iyileştirmelere maddi destek sağlayabilir.

Tehditler (Threats):

1. **Yasal Düzenlemeler ve Uygulamalar:** Erişilebilirlik standartlarına tam olarak uymamak, yasal sorunlar ve cezalarla karşı karşıya kalma riskini artırabilir. Ayrıca, sürekli değişen yasal düzenlemeler üniversiteyi zor durumda bırakabilir.
2. **Kaynak Kısıtlılıkları:** Erişilebilirlik alanında yapılması gereken iyileştirmeler için yeterli maddi kaynak bulunmaması, gerekli yatırımların yapılamaması anlamına gelebilir.
3. **Rekabet ve Algı:** Diğer üniversitelerle karşılaştırıldığında erişilebilirlik açısından geri kalmak, üniversitenin itibarını ve öğrenci çekme potansiyelini olumsuz etkileyebilir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Üniversitenin akademik birimlerinin mekânsal erişilebilirlik durumu incelendiğinde, genel olarak olumlu bir tablo sunulmakla birlikte, bazı fakültelerde erişilebilirlik standartlarının tam olarak karşılanmadığı görülmüştür. Yönlendirme ve bilgilendirme işaretleri açısından, çoğu birimde işaret levhalarının yükseklik ve konumlandırma standartlarına uygun olduğu tespit edilmiştir. Ancak, bazı fakültelerde bu işaretlerin eksik veya yetersiz olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle Braille alfabesi ve sesli bilgilendirme gibi erişilebilirlik unsurlarının genellikle eksik olduğu belirlenmiştir.

Merdiven ve rampalara gelince, merdivenlerin genişliği ve sahanlık uygulamaları çoğunlukla uygun olsa da, hissedilebilir uyarıcı yüzeylerin eksikliği dikkat çekmektedir. Rampaların mevcut olduğu birimlerde, genişlik ve eğim gibi fiziksel özellikler genellikle standartlara uygun olmakla birlikte, bazı rampalarda korkuluk eksiklikleri mevcuttur. Asansörlerin çoğu, tekerlekli sandalye kullanıcıları için uygun ölçülerde tasarlanmıştır; ancak bazı birimlerde asansör erişimi sınırlı veya hiç yoktur. Kontrol panellerinin yükseklik ve erişilebilirlik standartlarına uygunluğu genellikle sağlanmış olsa da, Braille alfabesi desteği eksikliği yaygındır.

Korkuluklar, tırabzanlar ve tutamaklar açısından, korkulukların çoğunun basamaklar boyunca devam edecek şekilde konumlandırıldığı, ancak yükseklik standartlarına uyumda bazı eksikliklerin bulunduğu belirlenmiştir. Tüm bu bulgular ışığında,

üniversitenin daha erişilebilir bir kampüs haline gelmesi için çeşitli öneriler geliştirilmiştir. Özellikle Braille alfabesi ve sesli bilgilendirme sistemlerinin yaygınlaştırılması, işaret levhalarının kontrast ve okunabilirliğinin artırılması önem arz etmektedir. Merdivenlerde hissedilebilir uyarıcı yüzeylerin eklenmesi ve rampaların korkuluk ve bariyerlerle desteklenmesi gerekmektedir.

Asansör erişiminin yetersiz olduğu birimlerde, yeni asansörlerin kurulumu veya alternatif kaldırma sistemlerinin entegrasyonu düşünülmelidir. Asansör kontrol panellerinin Braille alfabesi ve kabartma yazılarla desteklenmesi, kullanıcı dostu bir deneyim sağlayacaktır. Korkulukların yükseklik standartlarına tam uyum sağlaması için gerekli ölçümler yapılmalı ve eksiklikler giderilmelidir. Son olarak, erişilebilirlik standartlarının sürekliliğini sağlamak amacıyla düzenli denetimlerin yapılması ve eğitim programlarının düzenlenmesi önem taşımaktadır. Bu önerilerin hayata geçirilmesi, üniversitenin daha kapsayıcı ve erişilebilir bir eğitim ortamı sunmasına katkı sağlayacaktır. Erişilebilirlik, hem fiziksel hem de bilgiye erişim anlamında sürekli bir çaba gerektiren bir süreçtir ve bu alanda yapılacak yatırımlar, toplumun tüm bireyleri için eşit eğitim fırsatları yaratılmasına olanak tanıyacaktır.

Üniversitenin erişilebilirlik konusundaki mevcut durumu, gelecekte yapılacak iyileştirmeler için bir temel oluşturmaktadır. Özellikle akademik birimlerdeki fiziksel erişim ve bilgiye erişim olanaklarının artırılması, öğrencilerin ve personelin daha kapsayıcı bir ortamda çalışmasına olanak tanıyacaktır. Bu bağlamda, erişilebilirlik standartlarına uygun olmayan alanların belirlenmesi ve hızla iyileştirilmesi, üniversitenin öncelikli hedefleri arasında yer almalıdır.

Erişilebilirlik sadece fiziksel engellerin kaldırılması ile sınırlı kalmamalı; aynı zamanda, dijital erişim ve bilgiye ulaşım da önemle ele alınmalıdır. Dijital platformlarda erişilebilirlik standartlarına uyum sağlanması, tüm öğrencilerin bilgiye eşit şekilde erişmesini sağlayacaktır. Bu, engelli bireylerin yanı sıra, çeşitli öğrenme stillerine sahip öğrenciler için de büyük önem taşımaktadır.

Üniversite yönetiminin, erişilebilirlik konusunu stratejik bir öncelik olarak görmesi ve sürdürülebilirlik ilkeleriyle hareket etmesi, uzun vadede daha kapsayıcı bir kampüs ortamı yaratacaktır. Bu doğrultuda, ilgili tüm paydaşlarla iş birliği yapılarak, yenilikçi çözümler geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Erişilebilirlik komiteleri veya çalışma grupları oluşturularak, bu sürecin etkin bir şekilde yönetilmesi sağlanabilir.

Sonuç olarak, niversitenin erişilebilirlik hedeflerine ulaşması, sadece fiziksel düzenlemelerle sınırlı kalmamalı, aynı zamanda kültürel bir dönüşümü de içermelidir. Eğitimde fırsat eşitliği sağlamak, tüm bireylerin potansiyellerini gerçekleştirebileceği bir ortam sunmak amacıyla, erişilebilirlik alanında sürekli bir gelişim ve iyileştirme süreci benimsenmelidir. Bu çabaların, üniversitenin genel eğitim kalitesini artıracak ve toplumsal sorumluluk bilincini güçlendireceği açıktır.

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

AKADEMİK BİRİMLER

2025 YILI MEKANSAL ERİŞİLEBİLİRLİK RAPORU

Mart - 2026

İçindekiler

1. GİRİŞ	3
1.1. Çalışmanın Amacı	3
1.2. Mekansal Erişilebilirlik Kriterleri	4
1.3. Kullanılan Değerlendirme Yöntemi	4
2. AKADEMİK BİRİMLERE GÖRE DEĞERLENDİRME	5
2.2. Fakülteler	5
2.3. Yüksekokullar	6
2.4. Meslek Yüksekokulları	6
2.5. Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Puanlama	7
2.6. Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Genel Değerlendirme	12
3. MEKANSAL ERİŞİLEBİLİRLİK KATEGORİLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRME	16
3.1. Yönlendirici Levha (Tabela) ve Uyarıcı İşaretler	16
3.2. Merdivenler	16
3.3. Rampalar	17
3.4. Asansörler	17
3.5. Kaldırma ve İletme Platformu (Platform Asansörleri)	17
3.6. Korkuluk, Tırabzan ve Tutamaklar	17
3.7. Girişler	18
3.8. Acil Çıkışlar ve Kurtarma Alanları	18
3.9. Geçit, Hol ve Koridorlar	18
3.10. Kapılar	19
3.11. Pencereler	19
3.12. İç Mekanda Dolaşım	19
3.13. Odalar	20
3.14. Islak Hacimler - Tuvaletler	20
3.15. Yemekhane ve Kafeteryalar	20
3.16. Uzanma Mesafeleri	20
4. SWOT ANALİZİ	21
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	23

1. GİRİŞ

Bu rapor, Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nin akademik birimlerindeki mekânsal erişilebilirlik durumunu değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Erişilebilirlik, her bireyin eğitim, sosyal yaşam ve diğer alanlarda bağımsız olarak hareket edebilmesi ve bu alanlara engelsiz erişim sağlayabilmesi açısından kritik bir öneme sahiptir. Bu doğrultuda, üniversitenin çeşitli akademik birimlerinde yapılan incelemeler, mekânsal erişilebilirlik kriterleri çerçevesinde değerlendirilmiş ve sonuçlar bu raporda sunulmuştur. Değerlendirme formu olarak Yüksek Öğrenim Kurumu tarafından düzenlenen Engelsiz Üniversite Ödülleri Mekânsal Erişilebilirlik formu kullanılmıştır. Form her akademik birimde Engelli Birim Sorumlusu ve bir idari personelce doldurulmuş, ayrıca formda "evet" olarak belirtilen hususlarla ilgili kanıt sunulmuştur.

Ele alınan ana kriterler, yönlendirici levha ve uyarıcı işaretlerden başlamak üzere, merdivenler, rampalar, asansörler, kaldırma ve iletme platformları, korkuluk ve tırabzanlar, girişler, acil çıkışlar ve kurtarma alanları, geçitler, holler, koridorlar, kapılar, pencereler, iç mekânda dolaşım alanları, odalar, ıslak hacimler, yemekhane ve kafeteryalar gibi üniversite yaşamının temel unsurlarını kapsamaktadır. Ayrıca, manuel ve akülü tekerlekli sandalye kullanıcıları için uzanma mesafeleri de göz önünde bulundurulmuştur.

Akademik birimlere yönelik yapılan değerlendirmeler, her bir kriter için "evet", "evet (kanıtsız)", "hayır" ve "belirsiz" seçenekleriyle yanıtlanmış ve bu şekilde üniversitenin genel erişilebilirlik durumu ortaya konmuştur. Bu raporda, elde edilen sonuçlar ışığında üniversitenin mekânsal erişilebilirlik açısından güçlü ve zayıf yönleri tespit edilerek, bu alanda yapılması gereken iyileştirme çalışmaları için önerilerde bulunulmuştur.

Raporun devam eden bölümlerinde, her bir kriter bazında yapılan değerlendirmeler ayrıntılı olarak ele alınacak ve sonuçlar bir bütün halinde sunulmuştur.

Bu değerlendirmeler yapılırken aynı zamanda "MCBÜ Mekansal Erişilebilirlik Raporu 2024" raporu ile karşılaştırmalarda yapılmıştır.

1.1. Çalışmanın Amacı

Bu çalışmanın temel amacı, üniversitenin akademik birimlerinde mekansal erişilebilirlik kriterlerine ne derece uyulduğunu sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Engelli bireylerin üniversite kampüsü içerisinde karşılaştıkları erişim engellerinin belirlenmesi, bu çalışmanın ana odak noktasıdır. Bu bağlamda, çalışmanın çıktıları hem üniversite yönetimine hem de kullanıcılara yönelik somut öneriler sunarak, erişilebilirlik standartlarının iyileştirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Ayrıca, bu çalışma, üniversitenin engelli öğrencilere, akademik ve

idari personele sunduğu hizmetlerin niteliğini artırmak için bir rehber niteliğinde olacaktır.

1.2. Mekansal Erişilebilirlik Kriterleri

Mekansal erişilebilirlik, fiziksel çevrenin herkes için erişilebilir ve kullanışlı olmasını sağlamak amacıyla yapılan düzenlemeleri ifade eder. Engelli bireylerin, özellikle hareket kısıtlılığı olan kişilerin, eğitim-öğretim süreçlerine ve kampüs yaşamına tam katılımını sağlamak, mekansal erişilebilirlik standartlarının sağlanması ile mümkündür. Bu çalışma kapsamında, üniversitenin farklı akademik birimlerinde belirlenen kriterler arasında yönlendirici levhalar ve uyarıcı işaretler, hissedilebilir yüzeyler ve kat planları, bina girişlerindeki rampa ve asansörler, lavaboların erişilebilirliği, otopark alanlarının uygunluğu gibi pek çok unsur yer almaktadır.

Bu kriterler, engelli bireylerin kampüs içerisindeki günlük yaşamlarını kolaylaştırmak ve eğitim-öğretim süreçlerine engelsiz bir şekilde katılmalarını sağlamak için belirlenmiştir. Her bir kriter, ulusal ve uluslararası erişilebilirlik standartlarına göre belirlenmiş olup, değerlendirmeler bu standartlar ışığında gerçekleştirilmiştir.

1.3. Kullanılan Değerlendirme Yöntemi

Değerlendirme süreci, üniversitenin akademik birimlerinde mekansal erişilebilirlik kriterlerinin mevcut durumunu belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Her bir akademik birim, belirlenen kriterlere göre 'EVET', 'EVET Kanıtsız', 'HAYIR' ve 'BELİRSİZ' olmak üzere dört farklı cevap seçeneği ile değerlendirilmiştir.

'EVET' cevabı, ilgili mekansal erişilebilirlik kriterinin tamamen sağlandığını ve kullanıcılar açısından bir engel teşkil etmediğini ifade eder. 'EVET Kanıtsız' cevabı, uygulamanın mevcut olduğunu ancak akademik birim tarafından kanıt sunulmadığını gösterir.

'HAYIR' cevabı, mekansal erişilebilirlik kriterinin karşılanmadığını ve bu durumun, engelli bireylerin erişimini zorlaştırdığını veya engellediğini belirtir. 'BELİRSİZ' cevabı ise, ilgili kriterin değerlendirilmesinde net bir sonuca ulaşılamadığını, dolayısıyla kriterin durumu hakkında kesin bir yargıya varılamadığını ifade eder.

Bu dört cevap türü üzerinden yapılan değerlendirmeler, üniversitenin genel mekansal erişilebilirlik durumunu ortaya koymak amacıyla analiz edilmiştir. Bu analizler, hem genel hem de birim bazında mevcut durumun iyileştirilmesine yönelik öneriler geliştirmek için bir temel oluşturmaktadır.

Bu değerlendirmeler yapılırken aynı zamanda "MCBÜ Mekansal Erişilebilirlik Raporu 2024" raporu ile karşılaştırmalarda yapılmıştır.

2. AKADEMİK BİRİMLERE GÖRE DEĞERLENDİRME

2.1.Enstitüler

Manisa Celal Bayar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü mekânsal erişilebilirlik durumu, 2025 yılı güncel verileri çerçevesinde değerlendirildiğinde genel olarak olumlu bir görünüm sergilemektedir. Enstitüler, lisansüstü düzeyde eğitim ve araştırma faaliyetlerinin yoğun olduğu birimler olduğundan, bu alanların erişilebilirliği engelli öğrencilerin akademik başarılarını doğrudan etkileyebilir. Yapılan değerlendirmelerde, enstitülerde özellikle merdivenler, asansörler, kapılar, odalar ve ıslak hacimler gibi temel erişilebilirlik unsurlarında önemli ölçüde uyum bulunduğu görülmüştür. Bununla birlikte, yönlendirici levha ve uyarıcı işaretler ile bazı bağımsız yön bulma unsurlarında eksikliklerin sürdüğünü anlaşılmaktadır. Bu durum, enstitülerde mevcut erişilebilirlik düzeyinin geliştirilerek özellikle yönlendirme ve bilgilendirme alanlarında ek iyileştirmeler yapılmasını gerekli kılmaktadır.

2.2. Fakülteler

2025 yılı verileri, fakültelerin mekânsal erişilebilirlik bakımından üniversite genelinde görece daha güçlü bir grup oluşturmaya devam ettiğini göstermektedir. Ortak karşılaştırılabilir fakülte birimleri esas alındığında, fakültelerde olumlu yanıt oranı 2024'e göre belirgin biçimde yükselmiştir. Bu artış, fakülte grubu genelinde erişilebilirlik unsurlarının daha sistematik biçimde ele alınmaya başlandığını düşündürmektedir. Özellikle girişler, yönlendirme unsurları, dolaşım alanları ve bazı temel fiziksel düzenlemelerde iyileşme eğilimi dikkat çekmektedir.

Bununla birlikte fakülteler kendi içinde homojen değildir. 2025 verileri, bazı fakültelerde yüksek düzeyde uyum bulunduğunu; buna karşılık bazı fakültelerde erişilebilirliğin hâlâ parçalı ve düzensiz olduğunu ortaya koymaktadır. Uygulamalı Bilimler Fakültesi ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi 2025 yılında en güçlü görünüm sergileyen birimler arasında yer alırken, Hasan Ferdi Turgutlu Teknoloji Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi ve İşletme Fakültesi de görece güçlü bir performans göstermektedir. Buna karşılık Eğitim Fakültesi, Tıp Fakültesi ve kısmen İlahiyat Fakültesi, erişilebilirlik bakımından daha fazla iyileştirme gerektiren fakülteler olarak öne çıkmaktadır.

2024 yılına göre dikkat çeken farklılıklar özellikle bazı fakültelerde çok belirgindir. Sağlık Bilimleri Fakültesi, İlahiyat Fakültesi ve İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi'nde 2025 yılında anlamlı düzeyde iyileşme gözlenmektedir. Buna karşılık Eğitim Fakültesi'nde 2024'e kıyasla belirgin bir gerileme vardır; bu birimde olumlu yanıt oranı ciddi biçimde düşmüştür. Bu nedenle 2025 raporunda fakülteler için genel tabloyu "iyileşen ama birimler arasında dengesizleşen bir yapı" olarak tanımlamak daha isabetli olacaktır. 2024 raporunda fakültelerde özellikle merdivenler, rampalar, girişler

ve güvenlik unsurlarına dikkat çekilmişti; 2025 verileri, bazı fakültelerde bu alanlarda ilerleme olduğunu, ancak tüm fakültelere eşit dağılmış bir iyileşme sağlanamadığını göstermektedir.

2.3. Yüksekokullar

2025 yılı verileri yüksekokulların 2024'e göre genel olarak daha olumlu bir görünüme ulaştığını göstermektedir. Grup düzeyinde olumlu yanıt oranındaki artış, yüksekokullarda erişilebilirlik bakımından belli bir ilerleme yaşandığını ortaya koymaktadır. Özellikle Yabancı Diller Yüksekokulu, 2025 yılında bu grup içinde en güçlü erişilebilirlik performansına sahip birim olarak öne çıkmaktadır. Manisa Teknik Bilimler Yüksekokulu'nda da 2024'e göre belirgin bir iyileşme bulunmaktadır.

Buna karşılık yüksekokulların tamamı için aynı düzeyde olumlu bir tablo söz konusu değildir. Tütün Ekspertliği Yüksekokulu, 2025 verilerinde halen en sorunlu yüksekokul görünümünü korumaktadır. Bu birimde olumlu yanıtların sınırlı kalması, erişilebilirliğin bütüncül bir yaklaşımla ele alınmadığını düşündürmektedir. Dolayısıyla 2025 yılı itibarıyla yüksekokullarda bir yandan iyileşme eğilimi mevcut olmakla birlikte, kurumsal standartlaşmanın henüz tamamlanmadığı anlaşılmaktadır.

2024 raporunda yüksekokullar için özellikle korkuluk, tırabzan, tutamak, rampa ve asansör gibi güvenlik ve dolaşım unsurlarındaki eksiklikler vurgulanmıştı. 2025 verileri, bu tespitin tümüyle ortadan kalkmadığını; ancak bazı yüksekokullarda sorunların kısmen giderildiğini göstermektedir. En dikkat çekici değişim, Manisa Teknik Bilimler Yüksekokulu'ndaki belirgin yükseliştir. Buna karşılık Tütün Ekspertliği Yüksekokulu bakımından yapısal eksikliklerin büyük ölçüde devam ettiği söylenebilir.

2.4. Meslek Yüksekokulları

2025 yılı verileri, meslek yüksekokullarının üniversite genelinde erişilebilirlik açısından en heterojen grup olmaya devam ettiğini göstermektedir. Bu grupta bazı birimler oldukça güçlü bir görünüm sergilerken, bazı birimlerde temel erişilebilirlik kriterlerinde dahi ciddi eksiklikler sürmektedir. Ahmetli Meslek Yüksekokulu 2025 yılında en olumlu görünüme sahip meslek yüksekokulu olarak öne çıkmaktadır. Turgutlu Meslek Yüksekokulu ve Köprübaşı Meslek Yüksekokulu da görece iyi durumdaki birimler arasındadır. Gördes Meslek Yüksekokulu'nda da önceki yıla göre anlamlı bir iyileşme dikkati çekmektedir.

Buna karşılık Demirci Meslek Yüksekokulu, Aksihar Meslek Yüksekokulu, Alaşehir Meslek Yüksekokulu'nun idari ve eğitim binaları ile Saruhanlı Meslek Yüksekokulu erişilebilirlik açısından sorunlu alanlar olarak öne çıkmaktadır. Özellikle Saruhanlı

Meslek Yüksekokulu için 2025 tablosunda fiilen veri bulunmaması, bu birime ilişkin sağlıklı bir değerlendirme yapmayı engellemektedir. Bu durum sadece erişilebilirlik sorunu değil, aynı zamanda veri toplama ve kurumsal raporlama sorunu olarak da değerlendirilmelidir. Ayrıca Kırkağaç ve Kula Meslek Yüksekokullarında görülen "YOK" türü işaretlemeler, standart cevap setinin dışına çıkıldığına işaret etmekte ve yıllar arası karşılaştırmayı metodolojik olarak zayıflatmaktadır.

2024 yılına göre karşılaştırıldığında, meslek yüksekokulları grubunda genel düzeyde sınırlı ama anlamlı bir iyileşme vardır. En belirgin olumlu değişimler Gördes ve Köprübaşı Meslek Yüksekokullarında gözlenmektedir. Sarıgöl ve Ahmetli Meslek Yüksekokullarında da görece olumlu bir seyir devam etmektedir. Buna karşılık Demirci Meslek Yüksekokulu'nda gerileme vardır; Alayşehir Eğitim Binası ile Kırkağaç Meslek Yüksekokulu'nda ise iyileşme çok sınırlı kalmıştır. Bu nedenle 2025 yılı itibarıyla meslek yüksekokulları için temel sonuç, bazı birimlerde iyi uygulamaların oluşmaya başladığı; ancak grup genelinde erişilebilirliğin hâlâ kurumsal standart seviyesine ulaşmadığıdır. 2024 raporunda meslek yüksekokulları için özellikle girişler, iç mekânda dolaşım ve ıslak hacimlerdeki eksiklikler vurgulanmıştı; 2025 verileri bu sorunların bazı birimlerde sürdüğünü, bazı birimlerde ise kısmen giderildiğini göstermektedir.

2.5. Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Puanlama

"Üniversite Akademik Birimlerinin Mekânsal Erişilebilirlik Puanlama Tablosu", üniversitenin akademik birimlerinin mekânsal erişilebilirlik düzeyini karşılaştırmalı olarak ortaya koymak amacıyla hazırlanmıştır. 2025 yılı verileri incelendiğinde, her birimin erişilebilirlik kriterlerine verdiği "Evet", "Hayır" ve "Belirsiz" yanıtlarının toplam erişilebilirlik puanına ve olumlu oranına doğrudan yansıdığı görülmektedir. Bu çerçevede tablo, yalnızca mevcut durumu betimleyen bir envanter değil; aynı zamanda iyileştirme önceliklerini belirlemeye yarayan analitik bir araç niteliği taşımaktadır. 2024 raporunda da aynı puanlama mantığının kullanıldığı ve özellikle olumlu yanıtların erişilebilirliğin temel göstergesi olarak kabul edildiği görülmektedir.

2025 yılı tablosu, akademik birimler arasında oldukça belirgin bir farklılaşma bulunduğunu göstermektedir. En üst grupta, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi %92,8, Hasan Ferdi Turgutlu Teknoloji Fakültesi %92,1 olumlu oran ile "erişilebilir" düzeyde yer almakta; bunları Spor Bilimleri Fakültesi (%91,7), İşletme Fakültesi (%89,1), Ahmetli Meslek Yüksekokulu (%88,5), Rektörlük Binası (%88,5) ve Yabancı Diller Yüksekokulu (%86,3) izlemektedir. Bu birimlerde olumlu yanıtların yüksek oluşu, temel fiziksel erişim unsurlarının önemli ölçüde karşılandığını göstermektedir. Dolayısıyla bu birimler, üniversite genelinde iyi uygulama örnekleri olarak değerlendirilebilir.

Buna karşılık 2025 verileri, bazı birimlerde erişilebilirlik düzeyinin hâlâ belirgin biçimde yetersiz olduğunu ortaya koymaktadır. Salihli Meslek Yüksekokulu (%39,6), Kula Meslek Yüksekokulu (%36,2), Kırkağaç Meslek Yüksekokulu (%34,1), Eğitim Fakültesi (%27,3), Alaşehir Meslek Yüksekokulu İdari Bina (%26,8) ve Alaşehir Meslek Yüksekokulu Eğitim Binası (%26,8) “erişilebilirlik problemi” bulunan birimler olarak dikkat çekmektedir. Bu grupta olumlu yanıt sayısının düşük, “hayır” ve bazı birimlerde “belirsiz” yanıtlarının ise yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum, yalnızca tekil eksikliklerden değil, erişilebilirliğin bütüncül olarak sağlanmadığı yapısal sorunlardan söz edilmesi gerektiğini göstermektedir.

2025 yılı verilerinin önemli bir yönü, akademik birimlerin yalnızca iki uç gruba ayrılmaması; “kısmen erişilebilir” ve “az erişilebilir” kategorilerinde de yoğun bir kümelenme göstermesidir. Sağlık Bilimleri Fakültesi, Öğrenci Merkezi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Kütüphane, Salihli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Turgutlu Meslek Yüksekokulu ve Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi gibi birimler “kısmen erişilebilir” bandında yer almaktadır. Buna karşılık Köprübaşı Meslek Yüksekokulu, Manisa Teknik Bilimler Yüksekokulu, Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Gördes Meslek Yüksekokulu, İlahiyat Fakültesi, Sarıgöl Meslek Yüksekokulu ve Tıp Fakültesi “az erişilebilir” düzeyde görünmektedir. Bu tablo, üniversitede erişilebilirliğin bazı birimlerde belirgin biçimde ilerlediğini, ancak kurum genelinde henüz eşit ve standartlaşmış bir düzeye ulaşmadığını göstermektedir.

2024 yılına göre karşılaştırma yapıldığında, bazı birimlerde çok belirgin değişimler göze çarpmaktadır. İlahiyat Fakültesi, 2024’te düşük puanlı ve “erişilebilirlik problemi” bulunan birimlerden biri iken 2025’te %52,5 olumlu orana ulaşarak “az erişilebilir” düzeye yükselmiştir; bu değişim, ciddi bir iyileşmeye işaret etmektedir. 2024 tablosunda İlahiyat Fakültesi’nin toplam puanı 34 iken, 2025 tablosunda bu değer 73’e çıkmıştır. Benzer şekilde İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi 2024’te 84 puan düzeyindeyken 2025’te 112 puana yükselmiş; Sağlık Bilimleri Fakültesi de 92 puandan 117 puana çıkmıştır. 2024 raporunda bu birimlerin çoğu “kısmen erişilebilir” düzeyde değerlendirilmekle birlikte, 2025 verileri bu grupta olumlu yönde güçlenme olduğunu göstermektedir.

Buna karşılık bazı birimlerde gerileme veya en azından dikkatle izlenmesi gereken düşüşler bulunmaktadır. En çarpıcı örnek Eğitim Fakültesi’dir. 2024 tablosunda Eğitim Fakültesi 121 toplam puana sahipken, 2025’te bu değer 38’e düşmüştür. 2024’te bölüm metninde Eğitim Fakültesi için önemli eksikliklerden söz edilmekle birlikte, 2025 verisi fakültenin artık doğrudan “erişilebilirlik problemi” kategorisine gerilediğini göstermektedir. Aynı şekilde Salihli Meslek Yüksekokulu 2024’te 49 puanla sorunlu ama görece daha dengeli bir görünüm sergilerken, 2025’te %39,6 olumlu oranla problemlili kategoride kalmaya devam etmektedir. Saruhanlı Meslek Yüksekokulu açısından ise daha dikkatli olmak gerekir; 2024’te tabloda 67 puan

görünürken 2025 verilerinde birim için neredeyse hiç veri üretilmemiş izlenimi veren çok düşük cevap hacmi bulunmaktadır. Bu nedenle burada gerçek bir iyileşme ya da gerilemeden çok, veri yetersizliği ve karşılaştırılabilirlik sorunu bulunduğu düşünülmelidir. 2024 raporunda da bazı birimlerde veri bütünlüğü ve eksikliklerin yorumlamayı güçleştirdiği anlaşılmaktadır.

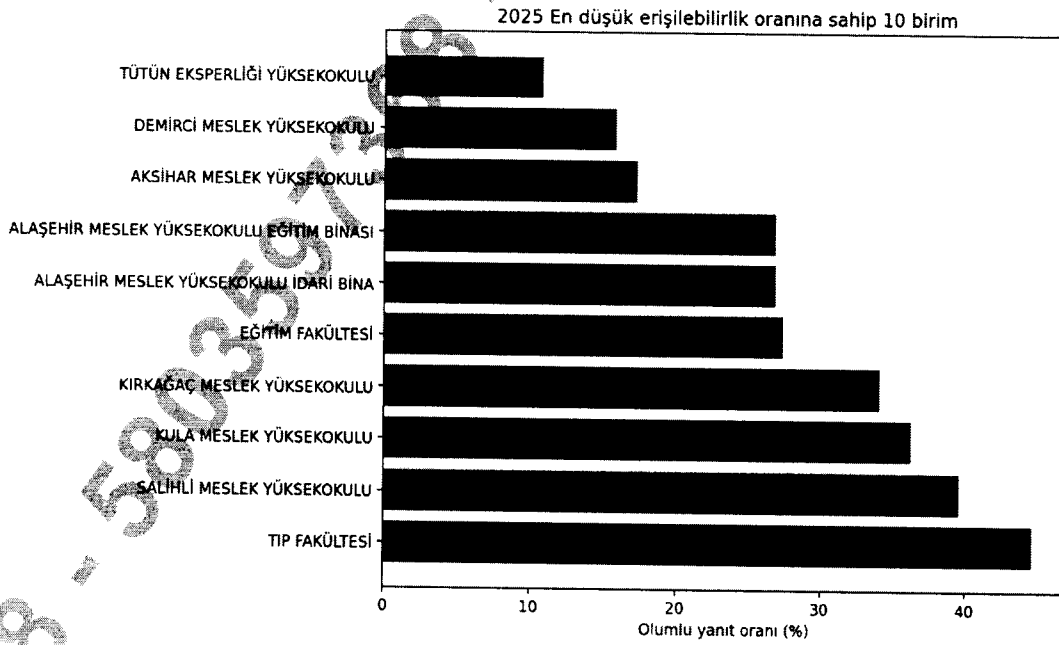
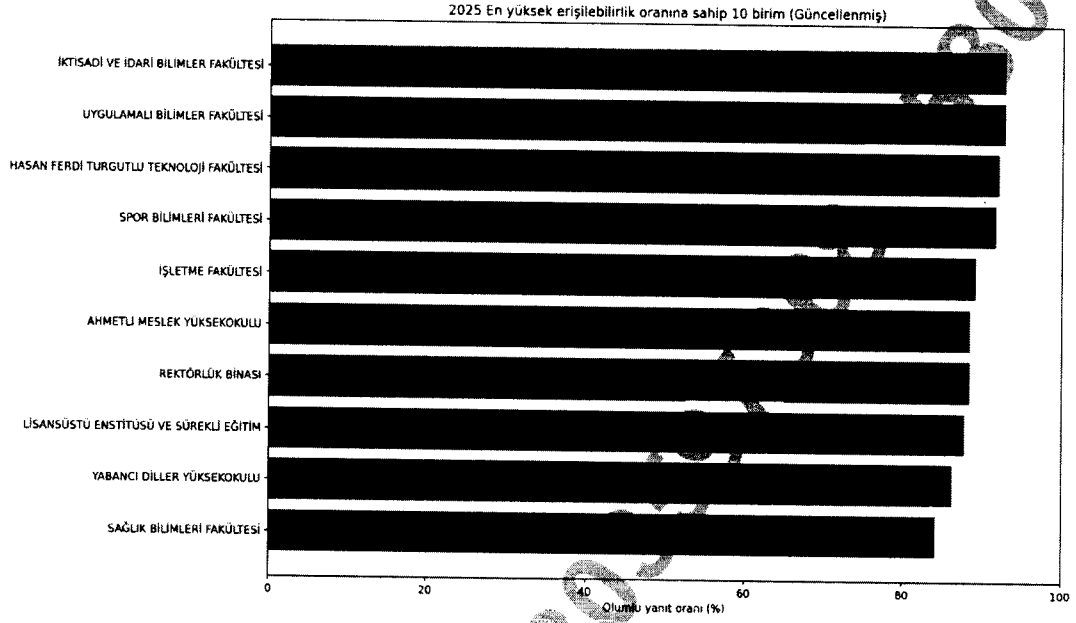
2025 yılı tablosundan çıkan genel sonuç, üniversite akademik birimlerinde mekânsal erişilebilirliğin tekdüze olmadığı; bazı birimlerin erişilebilirlik bakımından güçlü bir seviyeye ulaştığı, bazı birimlerin ise hâlâ temel fiziksel erişim kriterleri bakımından ciddi eksiklikler taşıdığıdır. Özellikle olumlu oranı düşük olan birimlerde yönlendirme sistemleri, bina girişleri, iç mekânda dolaşım, ıslak hacimler, düşey sirkülasyon unsurları ve güvenli kullanım bileşenleri öncelikli iyileştirme alanları olarak değerlendirilmelidir. Buna karşılık erişilebilir kabul edilen birimlerde geliştirilen uygulamaların kurumsal standart hâline getirilmesi ve diğer birimlere yaygınlaştırılması, 2025 sonrası dönem için en rasyonel strateji olacaktır. Bu yaklaşım, 2024 raporunda da vurgulanan "iyi uygulamaların yaygınlaştırılması" ilkesinin 2025 verileriyle daha somut biçimde desteklendiğini göstermektedir.

Özellikle bazı birimlerde yönlendirme levhaları, hissedilebilir yüzeyler ve erişilebilir girişler gibi temel erişim unsurlarının eksik olduğu gözlemlenmiştir. Bu durum, fiziksel erişimin iyileştirilmesi için bu birimlerde odaklanılması gereken alanların bulunduğunu işaret etmektedir. Öte yandan, "Erişilebilir" olarak değerlendirilen birimlerde ise mevcut iyi uygulamaların diğer birimlere yayılması, genel erişilebilirlik standartlarının yükseltilmesine katkı sağlayacaktır.

Tablo: Üniversite Akademik Birimlerinin 2025 Yılı Mekansal Erişilebilirlik Puanlama Tablosu

Birim	Toplam Puan	Evet	Hayır	Belirsiz	Toplam Cevap	Olumlu Oran (%)	Değerlendirme
HASAN FERİD TURGUTLU TEKNOLOJİ FAKÜLTESİ	125	128	11	0	139	92,1	Erişilebilir
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	129	129	10	0	139	92.8	Erişilebilir
UYGULAMALI BİLİMLER FAKÜLTESİ	129	129	10	0	139	92.8	Erişilebilir
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	100	100	9	0	109	91.7	Erişilebilir
İŞLETME FAKÜLTESİ	123	123	15	0	138	89.1	Erişilebilir
AHMETLİ MESLEK YÜKSEKOKULU	123	123	16	0	139	88.5	Erişilebilir
REKTÖRLÜK BİNASI	123	123	16	0	139	88.5	Erişilebilir
YABANCI DİLLER YÜKSEKOKULU	120	120	19	0	139	86.3	Erişilebilir
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ	122	122	17	0	139	87,8	Erişilebilir
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	117	117	22	0	139	84.2	Kısmen Erişilebilir

ÖĞRENCİ MERKEZİ	113	113	11	15	139	81.3	Kısmen Erişilebilir
İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	112	112	18	8	138	81.2	Kısmen Erişilebilir
KÜTÜPHANE	107	107	32	0	139	77.0	Kısmen Erişilebilir
SALİHLİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ	101	101	30	8	139	72.7	Kısmen Erişilebilir
TURGUTLU MESLEK YÜKSEKOKULU	96	96	42	1	139	69.1	Kısmen Erişilebilir
MÜHENDİSLİK VE DOĞA BİLİMLERİ FAKÜLTESİ	85	85	46	8	139	61.2	Kısmen Erişilebilir
KÖPRÜBAŞI MESLEK YÜKSEKOKULU	82	82	57	0	139	59.0	Az Erişilebilir
MANİSA TEKNİK BİLİMLER YÜKSEKOKULU	80	80	59	0	139	57.6	Az Erişilebilir
GÜZEL SANATLAR TASARIM VE MİMARLIK FAKÜLTESİ	76	76	63	0	139	54.7	Az Erişilebilir
GÖRDES MESLEK YÜKSEKOKULU	74	74	65	0	139	53.2	Az Erişilebilir
İLAHİYET FAKÜLTESİ	73	73	66	0	139	52.5	Az Erişilebilir
SARIĞÖL MESLEK YÜKSEKOKULU	66	66	71	2	139	47.5	Az Erişilebilir
TIP FAKÜLTESİ	62	62	77	0	139	44.6	Az Erişilebilir
SALİHLİ MESLEK YÜKSEKOKULU	55	55	82	2	139	39.6	Erişilebilirlik Problemi
KULA MESLEK YÜKSEKOKULU	50	50	66	22	138	36.2	Erişilebilirlik Problemi
KIRKAĞAÇ MESLEK YÜKSEKOKULU	46	46	89	0	135	34.1	Erişilebilirlik Problemi
EĞİTİM FAKÜLTESİ	38	38	101	0	139	27.3	Erişilebilirlik Problemi
ALAŞEHİR MESLEK YÜKSEKOKULU İDARİ BİNA	37	37	63	38	138	26.8	Erişilebilirlik Problemi
ALAŞEHİR MESLEK YÜKSEKOKULU EĞİTİM BİNASI	37	37	63	38	138	26.8	Erişilebilirlik Problemi
AKSİHAR MESLEK YÜKSEKOKULU	24	24	96	19	139	17.3	Erişilebilirlik Problemi
DEMİRCİ MESLEK YÜKSEKOKULU	22	22	117	0	139	15.8	Erişilebilirlik Problemi
TÜTÜN EKSPERLİĞİ YÜKSEKOKULU	15	15	124	0	139	10.8	Erişilebilirlik Problemi
ÜMİT DOĞAY ARINÇ KÜLTÜR MERKEZİ	80	80	32	0	112	71.4	Veri Yetersiz

2.6. Üniversite Akademik Birimlerinin Mekansal Erişilebilirlik Genel Değerlendirme

2025 yılı itibarıyla veri yeterliliği bulunan birimler içinde en yüksek olumlu oranlar İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Hasan Ferdi Teknoloji Fakültesi, İşletme Fakültesi, Ahmetli Meslek Yüksekokulu, Rektörlük Binası ve Yabancı Diller Yüksekokulu'nda gözlenmektedir. Bu grupta yer alan birimler, erişilebilirlik uygulamalarının yalnızca tekil unsurlarda değil, çok sayıda kategoride birlikte karşılandığı yapılardır.

Buna karşılık Tütün Eksperliği Yüksekokulu, Demirci Meslek Yüksekokulu, Akhisar Meslek Yüksekokulu, Alaşehir Meslek Yüksekokulu İdari Bina, Alaşehir Meslek Yüksekokulu Eğitim Binası ve Eğitim Fakültesi dikkat çekici problem alanları olarak öne çıkmaktadır. Bu birimlerde sorun yalnızca tek bir erişim bileşeninde değil; yönlendirme, rampa, iç dolaşım, pencere güvenliği ve acil durum bileşenlerinin birleşik eksikliği şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Kütüphane, Öğrenci Merkezi ve Rektörlük Binası gibi 2025 tablosuna yeni eklenen birimlerin görece yüksek performans göstermesi, yeni veya yeniden düzenlenmiş ortak kullanım alanlarında erişilebilirlik bilincinin daha sistematik biçimde dikkate alındığını düşündürmektedir.

Ortak birimler arasında en belirgin iyileşme İlahiyat Fakültesi'nde görülmektedir. Bu birim 2024 yılında 34 puan düzeyindeyken 2025 yılında 73 puana çıkmıştır. Benzer şekilde Sağlık Bilimleri Fakültesi, Manisa Teknik Bilimler Yüksekokulu, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Gördes Meslek Yüksekokulu ve Köprübaşı Meslek Yüksekokulu anlamlı gelişim göstermiştir. Bu bulgu, erişilebilirlik iyileştirmelerinin yalnızca merkez kampüste değil, bazı çevre yerleşkelerde de etkisini göstermeye başladığını düşündürmektedir.

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Uygulamalı Bilimler Fakültesi zaten görece yüksek başlangıç düzeylerine sahip olmalarına rağmen 2025'te daha da güçlenmiştir. Bu durum, olgunlaşmış erişilebilirlik yönetimi örnekleri açısından bu birimleri 'iyi uygulama kaynağı' haline getirmektedir.

Eğitim Fakültesi, ortak birimler karşılaştırmasında en dikkat çekici gerilemeye sahiptir. 2024'te 69 olan puan, 2025'te 38'e düşmüştür. Spor Bilimleri Fakültesi'nde toplam puan düşmüş olmakla birlikte 2025 toplam cevap sayısı 109'dur; dolayısıyla burada kısmi veri etkisi vardır ve düşüş doğrudan performans gerilemesi olarak yorumlanmamalıdır.

Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi ile Demirci Meslek Yüksekokulu'nda da sınırlı gerileme görülmektedir. Bu birimlerde özellikle pencere güvenliği, iç mekânda dolaşım ve rampa standardizasyonu alanları dikkatle izlenmelidir. Tütün Eksperliği Yüksekokulu ise 2024'e göre sınırlı iyileşme göstermiş olsa da halen en düşük erişilebilirlik oranına sahip birimlerden biridir.

Tablo: Üniversite Akademik Birimlerinin 2025 Yılı Mekansal Erişilebilirlik Genel Değerlendirme Tablosu

Akademik Birim İsmi	Genel Değerlendirme	Değerlendirme Sonucu	2024'e Göre Durum
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Kriterlerin çok büyük bölümü karşılanmıştır. Birim genel erişilebilirlik açısından güçlü durumdadır.	Erişilebilir	2024'e göre güçlü durum korunmuştur.
Hasan Ferdi Turgutlu Teknoloji Fakültesi	Birime ilişkin veri çok sınırlıdır. Mevcut veri, bütüncül değerlendirme yapmaya yeterli değildir.	Erişilebilir	2024'e göre güçlü durum korunmuştur.
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Mekânsal erişilebilirlik kriterlerinin çok büyük bölümü sağlanmıştır. Birim genel olarak güçlü bir erişilebilirlik profiline sahiptir.	Erişilebilir	2024'e göre yüksek düzey korunmuş, erişilebilir birimler arasındaki yerini sürdürmüştür.
Uygulamalı Bilimler Fakültesi	Kriterlerin çok büyük bölümü karşılanmıştır. Birim genel erişilebilirlik açısından güçlü durumdadır.	Erişilebilir	2024'e göre güçlü durum korunmuştur.
Spor Bilimleri Fakültesi	Erişilebilirlik ölçütlerinin önemli kısmı sağlanmıştır. Sınırlı eksikler dışında genel görünüm olumludur.	Erişilebilir	2024'e göre belirgin bir iyileşme görülmektedir.
İşletme Fakültesi	Erişilebilirlik kriterlerinin büyük bölümü karşılanmıştır. Birim genel olarak erişilebilir niteliktedir.	Erişilebilir	2024'e göre olumlu düzey korunmuştur.
Ahmetli Meslek Yüksekokulu	Erişilebilirlik unsurlarının büyük kısmı sağlanmıştır. Birim genel olarak iyi durumdadır.	Erişilebilir	2024'e göre olumlu görünüm sürmektedir.
Rektörlük Binası	Rektörlük binasında erişilebilirlik kriterlerinin önemli kısmı sağlanmıştır. Genel kullanım açısından erişilebilir durumdadır.	Erişilebilir	2024'e göre genel olarak benzer olumlu çizgi korunmuştur.
Yabancı Diller Yüksekokulu	Mekânsal erişilebilirlik kriterlerinin büyük çoğunluğu karşılanmıştır. Birim genel olarak erişilebilirdir.	Erişilebilir	2024'e göre belirgin iyileşme vardır.
Sağlık Bilimleri Fakültesi	Önemli sayıda kriter karşılanmıştır; ancak bazı alanlarda eksiklikler sürmektedir.	Kısmen Erişilebilir	2024'e göre dikkat çekici iyileşme göstermiştir.
Öğrenci Merkezi	Çok sayıda erişilebilirlik kriteri karşılanmış olmakla birlikte bazı eksikler devam etmektedir.	Kısmen Erişilebilir	2024'e göre sınırlı iyileşme eğilimi görülmektedir.

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Erişilebilirlik açısından olumlu bir görünüm vardır; ancak bazı fiziksel ve işlevsel eksikler sürmektedir.	Kısmen Erişilebilir	2024'e göre ciddi iyileşme vardır.
Kütüphane	Birçok erişilebilirlik kriteri karşılanmıştır; ancak tamamlayıcı unsurlarda eksikler bulunmaktadır.	Kısmen Erişilebilir	2024'e göre belirgin iyileşme izlenmektedir.
Salihli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Erişilebilirlik kriterlerinin önemli bölümü sağlanmıştır; ancak tam yeterlilik düzeyine henüz ulaşılmamıştır.	Kısmen Erişilebilir	2024'e göre anlamlı iyileşme vardır.
Turgutlu Meslek Yüksekokulu	Kısmi düzeyde yeterlilik görülmektedir. Bazı temel erişim unsurlarında iyileştirme ihtiyacı sürmektedir.	Kısmen Erişilebilir	2024'e göre belirgin iyileşme vardır.
Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi	Erişilebilirlik kriterlerinin önemli bölümü karşılanmış, ancak eksik alanlar nedeniyle tam yeterliliğe ulaşılamamıştır.	Kısmen Erişilebilir	2024'e göre sınırlı gerileme/durağanlık söz konusudur.
Köprübaşı Meslek Yüksekokulu	Bazı kriterler karşılanmış olmakla birlikte önemli eksikler vardır. Birim düşük-orta düzeyde erişilebilirdir.	Az Erişilebilir	2024'e göre ciddi iyileşme vardır.
Manisa Teknik Bilimler Yüksekokulu	Erişilebilirlik unsurlarının bir kısmı mevcut olmakla birlikte önemli sayıda kriter henüz karşılanmamıştır.	Az Erişilebilir	2024'e göre iyileşme vardır.
Güzel Sanatlar Tasarım ve Mimarlık Fakültesi	Bazı olumlu unsurlar bulunmakla birlikte birimin genelinde belirgin eksiklikler dikkat çekmektedir.	Az Erişilebilir	2024'e göre sınırlı iyileşme vardır.
Gördes Meslek Yüksekokulu	Erişilebilirlik kriterlerinin sınırlı bir bölümü sağlanmıştır. Kapsamlı iyileştirme ihtiyacı bulunmaktadır.	Az Erişilebilir	2024'e göre ciddi iyileşme vardır.
İlahiyat Fakültesi	Bazı olumlu düzenlemeler bulunsa da genel düzey hâlen yetersizdir ve önemli eksikler sürmektedir.	Az Erişilebilir	2024'e göre en dikkat çekici iyileşmelerden biri görülmektedir.
Sarıgöl Meslek Yüksekokulu	Erişilebilirlik unsurlarının bir kısmı sağlanmış olmakla birlikte birçok başlıkta eksiklikler devam etmektedir.	Az Erişilebilir	2024'e göre sınırlı iyileşme vardır.
Tıp Fakültesi	Sınırlı düzeyde yeterlilik görülmektedir. Temel erişim unsurlarında önemli eksikliklerin giderilmesi gerekmektedir.	Az Erişilebilir	2024'e göre belirgin gerileme vardır.
Salihli Meslek Yüksekokulu	Erişilebilirlik konusunda betirgin eksiklikler bulunmaktadır. Temel fiziksel erişim ve kullanıcı güvenliği	Erişilebilirlik Problemi	2024'e göre sorunlu durum büyük ölçüde devam etmektedir.

	bakımından iyileştirme gereksinimi yüksektir.		
Kula Meslek Yüksekokulu	Erişilebilirlik kriterlerinin önemli kısmı karşılanamamıştır. Mevcut durum ciddi yapısal sorunlara işaret etmektedir.	Erişilebilirlik Problemi	2024'e göre ciddi farklılık saptamak güçtür; problemli görünüm sürmektedir.
Kırkağaç Meslek Yüksekokulu	Mekânsal erişilebilirlik bakımından ciddi eksiklikler mevcuttur. Birimin performansı düşük düzeydedir.	Erişilebilirlik Problemi	2024'e göre belirgin gerileme vardır.
Eğitim Fakültesi	Erişilebilirlik koşulları bakımından önemli yetersizlikler bulunmaktadır. Özellikle temel erişim unsurlarında kapsamlı iyileştirme gerekmektedir.	Erişilebilirlik Problemi	2024'e göre en ciddi gerilemelerden biri görülmektedir.
Alaşehir Meslek Yüksekokulu İdari Bina	İdari binada erişilebilirlik kriterlerinin büyük bölümü sağlanamamıştır. Ciddi erişilebilirlik sorunları bulunmaktadır.	Erişilebilirlik Problemi	2024'e göre problemli yapı büyük ölçüde sürmektedir.
Alaşehir Meslek Yüksekokulu Eğitim Binası	Eğitim binasında erişilebilirlik açısından belirgin ve yapısal eksiklikler bulunmaktadır. Kapsamlı fiziksel düzenleme ihtiyacı vardır.	Erişilebilirlik Problemi	2024'e göre problemli yapı büyük ölçüde sürmektedir.

3. MEKANSAL ERİŞİLEBİLİRLİK KATEGORİLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRME

Bu bölümde üniversite akademik ve idari birimlerince doldurulmuş olan Mekansal Erişilebilirlik Tablosu 2025'e göre kategori bazında mevcut durum 2024 yılı ile karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Kategori düzeyinde iyileştirme olarak görülen bazı durumların kaynağı olarak birimlerin 2024 yılına oranla formu daha dikkatli doldurması ve bazı birimlerin yeni binaya taşınmasının etkisinin olduğu görülmektedir.

3.1. Yönlendirici Levha (Tabela) ve Uyarıcı İşaretler

2025 yılı verileri, yönlendirici levha ve uyarıcı işaretler alanında üniversite genelinde kısmi bir gelişme olduğunu, ancak bu kategorinin hâlâ temel sorun alanlarından biri olmayı sürdürdüğünü göstermektedir. Levhaların konumlandırılması, kontrast kullanımı ve temel yönlendirme unsurları bazı birimlerde sağlanmış görünse de, Braille alfabesi, sesli bilgilendirme, ışıklı uyarı sistemleri ve geçici saha düzenlemelerinde kullanılacak mobil uyarıcı ekipmanlar bakımından eksiklikler devam etmektedir. Özellikle görme engelli bireylerin bağımsız yön bulmasını kolaylaştıracak çoklu duyuşal bilgilendirme sistemlerinin bütün birimlerde standart hâle gelmediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle 2025 yılı itibarıyla bu başlıkta öncelik, sadece levha varlığını artırmak değil; bilginin erişilebilir formatlarda sunulmasını sağlamaktır.

2024 yılına göre bu kategoride olumlu bir artış vardır; ancak iyileşme sınırlı kalmış ve yönlendirme sistemleri hâlen kurumsal ölçekte tam yeterli düzeye ulaşmamıştır.

3.2. Merdivenler

2025 verileri, merdivenlerde genişlik, sahanlık ve temel ölçü standartları bakımından genel durumun görece olumlu olduğunu göstermektedir. Buna karşılık hissedilebilir yüzeyler, basamak uçlarının kontrast biçimde işaretlenmesi, güvenli sahanlık sürekliliği ve bazı yapılarda ek korkuluk ihtiyacı gibi konularda eksikliklerin sürdüğü görülmektedir. Merdivenler, erişilebilirliğin sadece yapısal değil aynı zamanda güvenlik boyutunu da doğrudan etkileyen alanlardan biridir. Bu nedenle fiziksel ölçülerin uygun olması tek başına yeterli değildir; algılanabilirlik ve düşme riskini azaltan yardımcı unsurların da tamamlanması gerekmektedir.

2024 yılına göre merdivenler başlığında belirgin bir iyileşme vardır; ancak güvenli kullanım unsurlarının tüm birimlerde eşit düzeyde sağlandığı söylenemez.

3.3. Rampalar

2025 yılı itibarıyla rampalarda önceki döneme kıyasla daha olumlu bir tablo ortaya çıkmıştır. Birçok birimde rampa varlığı ve temel eğim-geçiş düzeni bakımından ilerleme görülmekle birlikte, tüm rampaların standartlara tam uyumlu olduğu söylenemez. Özellikle kaymaz yüzey, uygun eğim, başlangıç ve bitiş alanlarının yeterliliği ile güvenli yanaşma mesafeleri bakımından iyileştirme ihtiyacı sürmektedir. Rampaların sadece fiziksel olarak bulunması değil, gerçekten bağımsız kullanım sağlayacak biçimde tasarlanması önem taşımaktadır.

2024 yılına göre rampalar kategorisi dikkat çekici biçimde iyileşmiştir; buna rağmen standart dışı uygulamalar bazı birimlerde devam etmektedir.

3.4. Asansörler

2025 verileri, asansörler bakımından üniversite genelinde kısmi bir iyileşmeye işaret etmektedir. Bazı binalarda asansör genişliği, düğme yükseklikleri ve temel kullanım koşulları uygun görünse de, sesli kat bildirimi, görsel bilgilendirme, erişilebilir kontrol sistemleri ve düzenli bakım konularında eksiklikler devam etmektedir. Ayrıca bu kategoride belirsiz cevap oranının yüksek olması, bazı birimlerde asansör varlığı ile asansörün erişilebilir nitelikleri arasında açık bir ayrım yapılmadığını düşündürmektedir. Bu nedenle 2025 değerlendirmesinde asansörler, yalnızca fiziksel mevcudiyet açısından değil, işlevsel erişilebilirlik açısından da yeniden ele alınmalıdır.

2024 yılına göre asansörler alanında anlamlı bir ilerleme vardır; ancak veri belirsizliği ve nitelik eksikleri bu başlığın hâlen riskli alanlardan biri olduğunu göstermektedir.

3.5. Kaldırma ve İletme Platformu (Platform Asansörleri)

Üniversite genelinde kaldırma platformu ihtiyacı bulunan mekanlar sınırlıdır. Bu nedenle bu konuda ek bir çalışma bulunmamaktadır.

3.6. Korkuluk, Tırabzan ve Tutamaklar

2025 verileri, korkuluk, tırabzan ve tutamaklar bakımından üniversite genelinde orta düzeyde bir iyileşme olduğunu göstermektedir. Merdiven ve rampaların bir bölümünde destekleyici elemanların bulunduğu görülsede, bunların her zaman uygun yükseklikte, yeterli uzunlukta, çift taraflı ve kesintisiz olmadığı anlaşılmaktadır. Özellikle yaşlı bireyler, denge sorunu yaşayan kullanıcılar ve ortopedik engelli bireyler açısından bu unsurlar yalnızca yardımcı eleman değil, güvenli kullanımın asli parçasıdır. Bu nedenle 2025 yılında öncelik, var olan tutamakların standart uygunluğunu ve sürekliliğini sağlamaktır.

2024 yılına göre bu kategoride iyileşme vardır; ancak güvenlik donatıları bakımından kurumsal standartlaşma henüz tamamlanmamıştır.

3.7. Girişler

2025 yılı verileri, girişler başlığının üniversite genelinde en güçlü kategorilerden biri olduğunu göstermektedir. Giriş genişlikleri, temel ulaşılabilirlik ve bina erişimi bakımından birçok birimde olumlu durum mevcuttur. Bununla birlikte otomatik kapı sistemleri, engelsiz eşik çözümü, giriş önündeki fiziksel engellerin kaldırılması ve hava koşullarına karşı koruyucu düzenlemeler gibi ayrıntılarda iyileştirme gereksinimi devam etmektedir. Girişler, erişilebilirliğin ilk temas noktası olması bakımından sembolik ve işlevsel öneme sahiptir; bu nedenle yüksek performansın tüm binalarda eşitlenmesi önemlidir.

2024 yılına göre girişler alanında sınırlı ama olumlu bir gelişme vardır; bu başlık zaten güçlüydü ve 2025'te bu güçlü konumunu korumuştur.

3.8. Acil Çıkışlar ve Kurtarma Alanları

2025 verileri, acil çıkışlar ve kurtarma alanlarının erişilebilirlik bakımından hâlâ kritik bir başlık olduğunu göstermektedir. Bazı yapılarda temel kaçış rotaları tanımlı olsa da, engelli bireylerin acil durumda güvenli tahliyesini sağlayacak düzenlemelerin her birimde yeterli olmadığı anlaşılmaktadır. Acil çıkışların işaretlenmesi, alternatif kaçış planlarının erişilebilir formatta sunulması, kurtarma alanlarının belirlenmesi ve tatbikatlarla bu sistemlerin doğrulanması gerekmektedir. Bu başlıkta eksiklikler, gündelik erişim sorunundan daha yüksek risk taşımaktadır.

2024 yılına göre bu kategoride kayda değer bir iyileşme görülmemiş, genel durum büyük ölçüde aynı kalmıştır.

3.9. Geçit, Hol ve Koridorlar

2025 yılı verileri, geçit, hol ve koridorların üniversite genelinde en olumlu performans gösteren kategorilerden biri olduğunu ortaya koymaktadır. Dolaşım genişliği, hareket alanı ve temel yatay sirkülasyon bakımından birçok birimde erişilebilirlik koşullarının büyük ölçüde sağlandığı anlaşılmaktadır. Buna rağmen bazı yapılarda geçici eşya birikimi, yönlendirme eksikliği, daraltıcı yerleşimler ve sürekli açık tutulmayan geçiş alanları kullanıcı hareketliliğini sınırlayabilmektedir. Bu nedenle bu alanlarda temel sorun artık yapısal yetersizlikten çok kullanım disiplini ve işletme düzenidir.

2024 yılına göre geçit, hol ve koridorlar başlığında olumlu durum daha da güçlenmiştir.

3.10. Kapılar

2025 verileri, kapılar bakımından görece olumlu ama tam yeterli olmayan bir tabloya işaret etmektedir. Kapı genişliği ve geçiş açıklıkları birçok yapıda yeterli görünmekle birlikte, ağır kapı kanatları, uygun olmayan açılma yönleri, otomatik kapı sistemlerinin eksikliği ve düşük kuvvetle açılabilir donatıların yetersizliği bazı kullanıcı grupları için sorun oluşturmaktadır. Kapılar erişilebilir dolaşımın sürekliliğini belirleyen bir geçiş bileşeni olduğundan, ölçü uygunluğu kadar kullanım kolaylığı da önemlidir. Bu nedenle 2025 sonrasında öncelik, erişilebilir kapı donatılarının standartlaştırılması olmalıdır.

2024 yılına göre kapılar alanında orta düzeyde bir iyileşme vardır.

3.11. Pencereler

2025 verileri, pencerelerin mekânsal erişilebilirlik bakımından en zayıf kategorilerden biri olmaya devam ettiğini göstermektedir. Pencerelerin açılma mekanizmaları, erişim yüksekliği, güvenli kullanım ve kullanıcı tarafından bağımsız olarak işletilebilme özellikleri bakımından yaygın eksiklikler olduğu anlaşılmaktadır. Bu kategori çoğu zaman ikincil görülse de, havalandırma, doğal ışık kontrolü ve iç mekân konforu açısından erişilebilirliğin tamamlayıcı bir unsurudur. Bu nedenle özellikle eğitim ve çalışma mekânlarında pencere sistemlerinin kullanıcı çeşitliliği gözetilerek yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

2024 yılına göre pencereler alanında yalnızca çok sınırlı bir iyileşme vardır; bu başlık düşük performanslı alanlardan biri olmaya devam etmektedir.

3.12. İç Mekânda Dolaşım

2025 yılı verileri, iç mekânda dolaşım başlığında önceki yıla göre dikkate değer bir iyileşme olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte bu kategori hâlâ orta-alt düzeyde performans sergilemektedir. Sınıflar, ofisler, ortak kullanım alanları ve geçiş hatları arasında engelsiz dolaşımı zorlaştıran dar geçitler, uygunsuz yerleşim, hareket alanını sınırlandıran sabit veya geçici donatılar ve yönlendirmenin yetersizliği dikkat çekmektedir. İç mekân dolaşımı, bina içine girdikten sonraki erişilebilirlik deneyimini belirlediği için özellikle işlevsel yeniden düzenleme gerektiren başlıklardan biridir.

2024 yılına göre iç mekânda dolaşım kategorisinde belirgin bir iyileşme görülmüştür; ancak sorun tamamen çözülmüş değildir.

3.13. Odalar

2025 yılı verileri, odalar başlığında görece olumlu bir görünüm olduğunu göstermektedir. Oda genişliği, temel giriş kullanımı ve bazı mekânlarda hareket alanı uygun görünse de, mobilya yerleşimi, manevra alanı, donatıların erişilebilir konumu ve iç mekân kullanım kurgusu bakımından eksiklikler sürmektedir. Özellikle derslik, akademik ofis ve idari mekânlarda erişilebilirlik çoğu zaman mimari ölçülerden çok iç düzenleme kararlarıyla sınırlanmaktadır. Bu nedenle odalar başlığında düşük maliyetli ama etkili mekânsal düzenlemelerle kayda değer ilerleme sağlanabilir.

2024 yılına göre odalar kategorisinde sınırlı fakat olumlu bir iyileşme vardır.

3.14. Islak Hacimler - Tuvaletler

2025 yılı verileri, ıslak hacimlerin üniversite genelinde kısmen geliştiğini ancak hâlâ önemli sorun alanlarından biri olduğunu göstermektedir. Erişilebilir tuvalet varlığı bazı birimlerde sağlanmış olsa da, sayı yetersizliği, iç dönüş alanı, tutunma barları, lavabo yüksekliği, çağrı sistemi ve kapı kullanım kolaylığı gibi birçok alt unsur bakımından eksiklikler devam etmektedir. Islak hacimler, erişilebilirliğin en kritik ölçütlerinden biridir; zira bu alandaki yetersizlik kullanıcıların binayı bağımsız kullanma imkânını doğrudan sınırlar. 2025 verileri bu başlıkta ilerleme olduğunu, ancak nitelikli ve eşit dağılımlı çözümün henüz sağlanmadığını göstermektedir.

2024 yılına göre ıslak hacimlerde olumlu bir artış vardır; ancak bu başlık hâlen öncelikli iyileştirme alanları arasında yer almaktadır.

3.15. Yemekhane ve Kafeteryalar

2025 verileri, yemekhane ve kafeteryalar kategorisinde önceki yıla göre belirgin bir iyileşmeye işaret etmektedir. Dolaşım, oturma düzeni ve hizmete erişim bakımından bazı birimlerde daha kapsayıcı çözümler gelişmiş görünmektedir. Buna karşılık servis hattı yüksekliği, masa altı boşluğu, sıra düzeni, tepsi taşıma kolaylığı ve yardımcı personel desteği gibi kullanıcı deneyimini doğrudan etkileyen unsurlar bakımından standartlaşma ihtiyacı sürmektedir. Sosyal katılımı ve günlük yaşamı doğrudan etkileyen bu mekânlarda erişilebilirlik, yalnızca fiziksel ulaşım değil, eşit hizmet alma kapasitesi açısından da değerlendirilmelidir.

2024 yılına göre yemekhane ve kafeteryalar başlığında güçlü bir iyileşme vardır.

3.16. Uzanma Mesafeleri

2025 yılı verileri, uzanma mesafeleri konusunda önceki yıla göre belirgin bir ilerleme olduğunu göstermektedir; ancak bu başlıkta belirsiz cevap sayısının yüksek oluşu dikkat çekmektedir. Manuel ve akülü tekerlekli sandalye kullanıcıları için kontrol elemanları, panolar, prizler, butonlar ve benzeri donatıların erişim yüksekliği ve yatay-

düşey uzanma alanları her birimde yeterince dikkate alınmamış görünmektedir. Bu durum, yapısal erişilebilirlik sağlanmış olsa bile mekânın fiilen bağımsız kullanılmasını sınırlandırabilmektedir. Dolayısıyla 2025 sonrasında bu kategoride ölçüye dayalı yerinde denetimlerin artırılması gerekmektedir.

2024 yılına göre uzanma mesafeleri başlığında anlamlı bir iyileşme vardır; ancak belirsiz veri yoğunluğu nedeniyle bu ilerlemenin dikkatli yorumlanması gerekir.

4. SWOT ANALİZİ

Güçlü Yönler (Strengths)

- Bazı akademik birimlerde yüksek erişilebilirlik düzeyine ulaşılmış olması:** 2025 verileri, bazı birimlerin artık yalnızca “kısmen erişilebilir” değil, doğrudan “erişilebilir” düzeyde değerlendirilebildiğini göstermektedir. Özellikle İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İşletme Fakültesi, Ahmetli Meslek Yüksekokulu, Rektörlük Binası ve Yabancı Diller Yüksekokulu gibi birimler, kurumsal ölçekte iyi uygulama örneği oluşturabilecek bir düzeye ulaşmıştır.
- 2025 yılında bazı birimlerde belirgin iyileşme eğiliminin görülmesi:** 2024’e kıyasla özellikle İlahiyat Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Turgutlu Meslek Yüksekokulu, Köprübaşı Meslek Yüksekokulu ve Gördes Meslek Yüksekokulu gibi birimlerde olumlu yönde dikkat çekici ilerleme vardır. Bu durum, erişilebilirlik alanında kurumsal müdahalenin sonuç üretebildiğini göstermesi bakımından önemlidir.
- Bazı temel kategorilerde kurumsal kapasitenin güçlenmiş olması:** 2024 raporunda merdivenlerin ölçüsel uygunluğu, bazı rampaların standartlara yakın oluşu, asansörlerin belirli binalarda kullanılabilir durumda olması ve girişlerin genel olarak görece güçlü alanlar arasında yer alması dikkat çekmekteydi. 2025 değerlendirmeleri, özellikle rampalar, iç mekânda dolaşım, yemekhane-kafeterya kullanımı ve platform sistemleri gibi bazı başlıklarda önceki döneme göre ilerleme kaydedildiğini göstermektedir.
- Kurumsal farkındalık ve değerlendirme kültürünün devam ediyor olması:** 2024 raporunda değerlendirme formunun sistematik biçimde doldurulduğu, kanıt temelli bir puanlama mantığının benimsendiği ve analizlerin iyileştirme önerileri üretmek için kullanıldığı açıkça belirtilmiştir. 2025 yılında da birim bazlı tablo ve sınıflandırma üretilebilmiş olması, erişilebilirliğin kurumsal gündemde kalmaya devam ettiğini göstermektedir.

Zayıf Yönler (Weaknesses)

- Akademik birimler arasında belirgin dengesizlik bulunması:** 2025 yılı verileri, bazı birimlerin “erişilebilir” düzeye yükselmesine rağmen, bazı birimlerin hâlâ “erişilebilirlik problemi” kategorisinde kaldığını

göstermektedir. Bu durum, üniversite genelinde eşit ve standartlaştırılmış bir erişilebilirlik düzeyi oluşmadığını ortaya koymaktadır.

2. **Temel erişilebilirlik bileşenlerinde süregelen yapısal eksiklikler:**
2024 raporunda yönlendirme levhaları, Braille ve sesli bilgilendirme eksikliği, hissedilebilir yüzeylerin yetersizliği, bazı rampalarda korkuluk ve kaymaz yüzey sorunları, asansör ve platform eksikliği ile ıslak hacimlerdeki yetersizlikler açık biçimde ortaya konmuştur. 2025 verileri, bu sorunların bir kısmında iyileşme olsa da özellikle yönlendirme sistemleri, acil çıkışlar, pencereler, ıslak hacimler ve bazı iç dolaşım alanlarında problemin tamamen çözülmediğini göstermektedir.
3. **Bazı birimlerde gerileme veya durağanlık yaşanması:**
2025 verileri, genel ilerlemeye rağmen bütün birimlerde aynı yönde gelişme olmadığını ortaya koymaktadır. Özellikle Eğitim Fakültesi, Tıp Fakültesi ve Kırkağaç Meslek Yüksekokulu gibi birimlerde daha olumsuz bir görünüm dikkat çekmektedir. Bu durum, erişilebilirlik çalışmalarının süreklilik ve izleme mekanizması olmadan kalıcı sonuç vermediğini düşündürmektedir.
4. **Veri kalitesi ve karşılaştırılabilirlik sorunları:**
2024 raporunda "EVET", "EVET Karıtsız", "HAYIR" ve "BELİRSİZ" üzerinden analitik bir değerlendirme mantığı kurulmuştur. 2025 verilerinde ise bazı birimler için veri yetersizliği, bazı satırlarda standart dışı işaretleme ve bazı başlıklarda belirsiz cevap yoğunluğu görülmektedir. Bu durum, kurumsal izleme kalitesini ve yıllar arası karşılaştırmanın güvenilirliğini sınırlamaktadır.

Fırsatlar (Opportunities)

1. **İyi uygulamaların kurumsal standarda dönüştürülmesi:**
2025 yılında "erişilebilir" düzeye ulaşan birimler, üniversite genelinde örnek alınabilecek pilot alanlar olarak kullanılabilir. Özellikle güçlü performans gösteren fakülte ve yüksekokullardaki fiziksel düzenleme, yönlendirme ve dolaşım çözümlerinin diğer birimlere aktarılması önemli bir fırsattır.
2. **2025 iyileşme eğiliminin kurumsal programa dönüştürülebilmesi:**
Bazı birimlerde gözlenen belirgin ilerleme, erişilebilirlik yatırımlarının somut sonuç verdiğini göstermektedir. Bu nedenle üniversite, 2025 verilerini yalnızca durum tespiti olarak değil; 2026 ve sonrası için hedef, takvim ve performans göstergeleri içeren bir erişilebilirlik eylem planının temeli olarak kullanabilir.
3. **Düşük maliyetli fakat etkili müdahale alanlarının bulunması:**
2024 raporunda özellikle Braille destekli levhalar, sesli-görsel bilgilendirme, hissedilebilir yüzeyler, korkuluk-tırabzan standardizasyonu, kapı donatıları, iç mekân yerleşimi ve ıslak hacim ekipmanları gibi alanlarda iyileştirme ihtiyacı belirtilmiştir. Bu başlıkların önemli bir kısmı, büyük yapısal dönüşüm gerektirmeden aşamalı biçimde iyileştirilebilir.
4. **Ödül, akreditasyon ve kurumsal görünürlük açısından avantaj üretme potansiyeli:**

2024 raporunda engelsiz üniversite yaklaşımı ve form temelli değerlendirme mantığı zaten kurumsal olarak benimsenmiş görünmektedir. 2025 verilerindeki iyileşmeler düzenli biçimde belge ve kanıtla desteklenirse, bu durum üniversitenin hem kurumsal itibarı hem de dış değerlendirme süreçleri açısından önemli avantaj yaratabilir.

Tehditler (Threats)

- Erişilebilirlikte birimler arası eşitsizliğin kurumsal risk üretmesi:**
Bazı birimlerin erişilebilir, bazılarının ise problemli olması; öğrenciler, personel ve ziyaretçiler açısından eşit hizmet sunulamaması sonucunu doğurur. Bu durum, kurumsal adalet, kapsayıcılık ve kullanıcı memnuniyeti bakımından risk taşımaktadır.
- Yasal ve idari sorumluluk riski:**
2024 raporunda kullanılan değerlendirme sistemi, üniversite mekânlarının belirli erişilebilirlik kriterleri çerçevesinde değerlendirildiğini göstermektedir. 2025 yılında bazı birimlerde erişilebilirlik probleminin sürmesi, özellikle temel fiziksel erişim, güvenli tahliye ve ıslak hacim kullanımı gibi alanlarda idari ve hukuki sorumluluk riskini artırabilir.
- Kaynakların dağınık kullanılması ve önceliklendirme sorunu:**
Veri kalitesindeki eksiklikler ve bazı birimlerdeki belirsiz durumlar, hangi alanın önce iyileştirileceğinin doğru belirlenmesini zorlaştırabilir. Bu da sınırlı bütçe ve personel kapasitesinin etkisiz kullanılmasına yol açabilir.
- Kurumsal algı ve rekabet baskısı:**
Erişilebilirlik konusu artık yalnızca fiziksel düzenleme değil, kurumsal kalite ve kapsayıcılık göstergesi olarak da değerlendirilmektedir. 2025'teki ilerlemeye rağmen problemli birimlerin varlığını sürdürmesi, üniversitenin dış paydaşlar nezdinde olumsuz algılanmasına neden olabilir.

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Üniversitenin akademik birimlerinin mekânsal erişilebilirlik durumu incelendiğinde, genel olarak olumlu bir tablo sunulmakla birlikte, bazı fakültelerde erişilebilirlik standartlarının tam olarak karşılanmadığı görülmüştür. Yönlendirme ve bilgilendirme işaretleri açısından, çoğu birimde işaret levhalarının yükseklik ve konumlandırma standartlarına uygun olduğu tespit edilmiştir. Ancak, bazı fakültelerde bu işaretlerin eksik veya yetersiz olduğu gözlemlenmiştir. Özellikle Braille alfabesi ve sesli bilgilendirme gibi erişilebilirlik unsurlarının genellikle eksik olduğu belirlenmiştir.

Merdiven ve rampalara gelince, merdivenlerin genişliği ve sahanlık uygulamaları çoğunlukla uygun olsa da, hissedilebilir uyarıcı yüzeylerin eksikliği dikkat çekmektedir. Rampaların mevcut olduğu birimlerde, genişlik ve eğim gibi fiziksel özellikler genellikle standartlara uygun olmakla birlikte, bazı rampalarda korkuluk eksiklikleri mevcuttur. Asansörlerin çoğu, tekerlekli sandalye kullanıcıları için uygun ölçülerde tasarlanmıştır; ancak bazı birimlerde asansör erişimi sınırlı veya hiç yoktur. Kontrol panellerinin yükseklik ve erişilebilirlik standartlarına uygunluğu genellikle sağlanmış olsa da, Braille alfabesi desteği eksikliği yaygındır.

Korkuluklar, tırabzanlar ve tutamaklar açısından, korkulukların çoğunun basamaklar boyunca devam edecek şekilde konumlandırıldığı, ancak yükseklik standartlarına uyumda bazı eksikliklerin bulunduğu belirlenmiştir. Tüm bu bulgular ışığında, üniversitenin daha erişilebilir bir kampüs haline gelmesi için çeşitli öneriler geliştirilmiştir. Özellikle Braille alfabesi ve sesli bilgilendirme sistemlerinin yaygınlaştırılması, işaret levhalarının kontrast ve okunabilirliğinin artırılması önem arz etmektedir. Merdivenlerde hissedilebilir uyarıcı yüzeylerin eklenmesi ve rampaların korkuluk ve bariyerlerle desteklenmesi gerekmektedir.

Asansör erişiminin yetersiz olduğu birimlerde, yeni asansörlerin kurulumu veya alternatif kaldırma sistemlerinin entegrasyonu düşünülmelidir. Asansör kontrol panellerinin Braille alfabesi ve kabartma yazılarla desteklenmesi, kullanıcı dostu bir deneyim sağlayacaktır. Korkulukların yükseklik standartlarına tam uyum sağlaması için gerekli ölçümler yapılmalı ve eksiklikler giderilmelidir. Son olarak, erişilebilirlik standartlarının sürekliliğini sağlamak amacıyla düzenli denetimlerin yapılması ve eğitim programlarının düzenlenmesi önem taşımaktadır. Bu önerilerin hayata geçirilmesi, üniversitenin daha kapsayıcı ve erişilebilir bir eğitim ortamı sunmasına katkı sağlayacaktır. Erişilebilirlik, hem fiziksel hem de bilgiye erişim anlamında sürekli bir çaba gerektiren bir süreçtir ve bu alanda yapılacak yatırımlar, toplumun tüm bireyleri için eşit eğitim fırsatları yaratılmasına olanak tanıyacaktır.

Üniversitenin erişilebilirlik konusundaki mevcut durumu, gelecekte yapılacak iyileştirmeler için bir temel oluşturmaktadır. Özellikle akademik birimlerdeki fiziksel erişim ve bilgiye erişim olanaklarının artırılması, öğrencilerin ve personelin daha kapsayıcı bir ortamda çalışmasına olanak tanıyacaktır. Bu bağlamda, erişilebilirlik standartlarına uygun olmayan alanların belirlenmesi ve hızla iyileştirilmesi, üniversitenin öncelikli hedefleri arasında yer almalıdır.

Erişilebilirlik sadece fiziksel engellerin kaldırılması ile sınırlı kalmamalı; aynı zamanda, dijital erişim ve bilgiye ulaşım da önemle ele alınmalıdır. Dijital platformlarda erişilebilirlik standartlarına uyum sağlanması, tüm öğrencilerin bilgiye eşit şekilde erişmesini sağlayacaktır. Bu, engelli bireylerin yanı sıra, çeşitli öğrenme stillerine sahip öğrenciler için de büyük önem taşımaktadır.

Üniversite yönetiminin, erişilebilirlik konusunu stratejik bir öncelik olarak görmesi ve sürdürülebilirlik ilkeleriyle hareket etmesi, uzun vadede daha kapsayıcı bir kampüs ortamı yaratacaktır. Bu doğrultuda, ilgili tüm paydaşlarla iş birliği yapılarak, yenilikçi çözümler geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Erişilebilirlik komiteleri veya çalışma grupları oluşturularak, bu sürecin etkin bir şekilde yönetilmesi sağlanabilir.

Sonuç olarak, üniversitenin erişilebilirlik hedeflerine ulaşması, sadece fiziksel düzenlemelerle sınırlı kalmamalı, aynı zamanda kültürel bir dönüşümü de içermelidir. Eğitimde fırsat eşitliği sağlamak, tüm bireylerin potansiyellerini gerçekleştirebileceği bir ortam sunmak amacıyla, erişilebilirlik alanında sürekli bir gelişim ve iyileştirme süreci benimsenmelidir. Bu çabaların, üniversitenin genel eğitim kalitesini artıracak ve toplumsal sorumluluk bilincini güçlendireceği açıktır.